

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ПРИРОДНИЧО-ГУМАНІТАРНИЙ ННІ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра педагогіки

**ЗАГАЛЬНА І ПРОФЕСІЙНА
ПЕДАГОГІКА**

Методичні матеріали до написання курсової роботи

Упоряд. проф. І.В.Зайченко

Київ 2014

Навчально-методичне видання

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Природничо-гуманітарного навчально-наукового інституту Національного університету біоресурсів і природокористування України 20 лютого 2014 року (Протокол № 6).

Рецензенти:

Дем'яненко Н.М., доктор педагогічних наук, професор;
Сопівник Р.В., доктор педагогічних наук, доцент;

З 17

Загальна і професійна педагогіка. Методичні матеріали до написання курсової роботи / Упоряд. проф. І.В.Зайченко. – К.: НУБіП України, 2014. – 48 с.

У посібнику розкриваються вимоги до написання курсової роботи з “Загальної і професійної педагогіки”, подані теми для написання курсової роботи та література.

Методичні матеріали розраховані для студентів напряму підготовки 0101 “Педагогічна освіта” спеціальності 7.01010401 “Професійна освіта” (освітньо-кваліфікаційний рівень “Спеціаліст”).

Посібник буде корисним і студентам інших гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів

ЗМІСТ

	Стр.
Зміст.....	3
Вступ.....	4
1. Структура курсової роботи.....	5
2. Етапи виконання курсової роботи.....	6
3. Оформлення курсової роботи.....	16
4. Захист курсової роботи.....	17
Додатки. Додаток 1. Тематика курсових робіт з дисципліни “Загальна і професійна педагогіка”.....	18
Додаток 2. Приклади структури курсової роботи.....	21
Додаток 3. Зразок титульного аркуша.....	25
Додаток 4. Приклади оформлення бібліографічного опису джерел у списку літератури.....	26
Література.....	29

ВСТУП

Навчальними планами напряму підготовки 0101 “Педагогічна освіта” студентів спеціальності 7.01010401 “Професійна освіта” (освітньо-кваліфікаційний рівень “Спеціаліст”) передбачено написання і захист курсової роботи з навчальної дисципліни “Загальна і професійна педагогіка”.

У даному посібнику розкрито найважливіші відомості про те, що таке курсова робота, які вимоги ставляться до неї, як вибрати тему курсової роботи, підібрати та вивчити наукову літературу, визначити структуру роботи, написати розділи й підрозділи, сформулювати висновки й рекомендації, написати вступ, оформити список використаних джерел та додатки, літературно й технічно грамотно оформити роботу, виправити помилки, підготуватись до захисту і як захистити курсову роботу.

Курсова робота – це самостійне навчально-наукове дослідження студента, яке виконується з певного курсу або з окремих його розділів.

Згідно з Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України **метою курсової роботи є закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.**

Курсова робота як самостійне навчально-наукове дослідження має виявити рівень загальнонаукової та спеціальної підготовки студента, його здатність застосовувати одержані знання під час вирішення конкретних проблем, його схильність до аналізу та самостійного узагальнення матеріалу з теми дослідження.

Курсова робота допомагає студентові систематизувати отримані теоретичні знання з вивченої дисципліни, перевірити якість цих знань.

Виконання Курсової роботи сприяє більш глибокому й усвідомленому оволодінню теоретичними знаннями й практичними вміннями та навичками, прищепленню інтересу до науково-дослідницької роботи, виробленню навичок самостійної творчої діяльності. В процесі і в результаті виконання Курсової роботи виробляються вміння аналізувати актуальні проблеми, які покликані вирішувати конкретна сфера пізнання, узагальнювати власні теоретичні знання і практичний досвід, а також досвід кращих представників тієї чи іншої професії, самостійно розробляти окремі питання теми з курсу дисципліни, осмислювати різноманітні життєво-соціальні ситуації, працювати з літературою.

Курсова робота з дисципліни повинна відповідати наступним вимогам:

1. Мати належний науково-теоретичний рівень.
2. Виявляти наявність у студента вмінь:

- обґрунтовувати актуальність теми, її значення для теорії і практики конкретної навчальної дисципліни;
- критичного і творчого підходу до аналізованої проблеми;
- аналізувати й узагальнювати передовий і власний соціальний досвід;
- користуватися методикою наукового дослідження;
- самостійно, логічно і грамотно викладати матеріал теми;
- оформляти курсову роботу у відповідності з існуючими нормами і вимогами.

3. Засвідчити глибокі теоретичні знання студента у галузі теорії і методології науково-педагогічного дослідження.

Тематика курсових робіт має відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами конкретного фаху. Вона затверджується на засіданні кафедри. Виконання курсових робіт визначається графіком.

Зазвичай студенту надається право обирати тему курсової роботи з числа визначених випускними кафедрами навчального закладу або запропонувати власну тему з обґрунтуванням її розробки.

Керівництво курсовими роботами здійснюється викладачами. Організація і контроль за процесом підготовки й захисту курсових робіт покладаються на завідуючих кафедрами.

Тематика курсових щорічно коригується з урахуванням набутого на кафедрах досвіду, побажань спеціалістів, які беруть участь у рецензуванні робіт, і рекомендацій Державної екзаменаційної комісії (ДЕК).

1. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Незалежно від обраної теми, *структура Курсової роботи*. має бути такою: титульний аркуш; зміст; вступ; кілька розділів, параграфів, що розкривають теорію питання та досвід практичної роботи; висновки; список використаної літератури; додатки (за потреби) (Додаток 2).

У *вступі* розкривається актуальність вибраної теми, її місце в системі соціально-педагогічної дисципліни, теоретичне і практичне значення.

У *першій частині* – теоретичній – подається аналіз наукової літератури, який містить: а) історико-соціальний аспект проблеми; б) її філософське і соціологічне обґрунтування з позицій сучасної науки; в) провідні концепції сучасної педагогічної теорії з даної теми. При аналізі літературних джерел варто не лише викладати їхній зміст, а й висловлювати своє ставлення до кожного з них, відзначаючи положення, які можуть бути використані в роботі, а також ті, з якими погодитися не можна.

В резюме необхідно чітко виділити опорні теоретичні позиції, які необхідно покласти в основу розробки даної Курсової роботи.

У *другій частині* – практичній (експериментальній) – необхідно описати педагогічний досвід роботи з даної проблеми певного навчального закладу (коледжу, ліцею, технікуму, інституту, університету тощо) або окремого педагогічного працівника, використовуючи матеріали спостережень, бесід з студентами й колегами, публікацій в педагогічній пресі та ін.

Особливо цінним є опис власного практичного педагогічного досвіду і проведеного студентом педагогічного експерименту. Тут же або в додатках можна подати й практичні матеріали: фотознімки, схеми, таблиці, результати анкетування тощо, пронумерувавши їх і подавши відповідні записи. Ці матеріали також мусять бути проаналізовані.

У *висновках* відображається загальний підсумок з проблеми дослідження на основі резюме першої і другої частини роботи, накреслюються шляхи удосконалення даного аспекту проблеми в теорії і практиці професійного навчання.

В кінці роботи подається *бібліографія* – літературні джерела, які подаються в алфавітному порядку. Важливо відзначити державні документи, що стосуються педагогічних проблем (закони і постанови Верховної Ради України, укази Президента України, постанови, накази і укази Кабінету Міністрів України та міністерств, що опікуються педагогічними проблемами та ін.); монографії, журнальні й газетні статті, підручники, навчальні посібники, методичні розробки та ін.

Грамотно складений бібліографічний список сприяє раціональному оформленню посилань при цитуванні. У тексті роботи відразу після закінчення цитати в квадратних дужках вказується: перша цифра – номер літературного джерела в бібліографічному списку; друга цифра після коми – номер сторінки. Наприклад, [13, 128] або [13, с. 128].

2. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи організується відповідно до графіка, затвердженого кафедрою та деканатом.

Варто підкреслити, що виконання Курсової роботи вимагає систематичного читання й осмислення зібраного матеріалу, розмірковування, значного обсягу підготовчих записів і грамотного їх оформлення. Можна рекомендувати виділення спеціально для занять з курсової роботи одного дня на тиждень. Щоб правильно і раціонально розподілити час і сили, необхідно чітко уявити етапи виконання роботи.

Ефективно організувати виконання курсової роботи, раціональніше розподілити свій час, спланувати його, глибоко й

своєчасно розробити обрану тему допоможе наступний алгоритм написання такої роботи:

- вибір теми;
- пошук і відбір літератури з теми, її вивчення;
- складання попереднього плану, узгодження його з керівником;
- написання розділів та підрозділів;
- формулювання висновків і рекомендацій, написання вступу;
- оформлення списку використаних джерел та додатків.
- літературне й технічне оформлення роботи, виправлення помилок;
- рецензування, підготовка до захисту і захист курсової роботи, курсового проекту.

1. **Підготовчий етап** роботи над курсовою роботою починається з вибору теми, її осмислення та обґрунтування. З переліку тем (Додаток 1), запропонованих кафедрою, студент обирає ту, яка найповніше відповідає його навчально-виробничим інтересам та схильностям.

Вибравши тему, необхідно вписати її в чіткому формулюванні, актуалізувати свої знання з теорії і методики професійного навчання, отримані в процесі лекційних, семінарських і самостійних занять над курсом.

На основі роздумів необхідно скласти **робочий план** в загальному вигляді, що допоможе в процесі опрацювання наукової літератури зосереджувати увагу на головному, не випускаючи з поля зору логіку теми, організувати самоконтроль. В подальшому добір матеріалу здійснюватиметься цілеспрямовано.

2. **Другий етап**. Після вибору теми курсової роботи потрібно визначити сутність досліджуваної проблеми, мету, об'єкт, предмет дослідження, теоретичний і практичний аспекти проблеми, передбачивши організацію дослідно-експериментальної роботи (якщо таке вимагає логіка виконання курсової роботи). Це дозволить уточнити робочий план, конкретизувати його.

При з'ясуванні об'єкта, предмета і мети дослідження необхідно зважати на те, що між ними і темою курсової роботи є системні логічні зв'язки.

Об'єктом дослідження – це частина об'єктивної (незалежної від свідомості людини) реальності. Об'єктом дослідження є вся сукупність відношень різних аспектів теорії і практики науки, яка слугує джерелом необхідної інформації.

Предмет дослідження – це властивості, характеристика об'єкта дослідження; це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі і є головними, визначальними для конкретного дослідження. Таким чином, предмет дослідження є вужчим, ніж об'єкт.

Визначаючи об'єкт, треба знайти відповідь на запитання: що розглядається, в межах чого здійснюватиметься дослідження?

Предмет дослідження визначає аспект розгляду, дає уявлення про зміст розгляду об'єкта дослідження, про те, які нові відношення, властивості, аспекти і функції об'єкта розкриваються. Іншими словами, об'єктом виступає те, що досліджується. А предметом - те, що в цьому об'єкті має наукове пояснення.

В теорії і методиці професійного навчання *об'єктом дослідження* є навчальний процес підготовки фахівців, а *предметом дослідження* – закони, закономірності, принципи, методи, форми, засоби навчання.

Виконання завдань дослідження неможливе без ознайомлення з основними літературними джерелами з теми курсової роботи. З метою повного їх виявлення необхідно використовувати різні джерела пошуку: каталоги і картотеки кафедр та бібліотеки вищого навчального закладу, а також провідних наукових бібліотек, бібліотечні посібники, прикнижні та пристатейні списки літератури, виноски і посилання в підручниках, монографіях, словниках та ін., покажчики змісту річних комплектів спеціальних періодичних видань, електронні каталоги бібліотек тощо.

Під час джерелознавчих пошуків необхідно з'ясувати стан вивченості обраної теми сучасною наукою, щоб конкретніше і точніше визначити напрями та основні розділи свого дослідження.

При доборі літератури рекомендується дотримуватися принципу “від загального до частинного і окремого”, тобто спочатку потрібно ознайомитися з коротким, стислим, найбільш загальним викладом теми за підручниками, навчальними й методичними посібниками, конспектами лекцій, відповідними статтями енциклопедії, різноманітних словників.

Для знайомства з новими публікаціями потрібно звернутися до різноманітних періодичних часописів як фахових, так і інших.

Зокрема, серед педагогічних часописів можна рекомендувати: українські – а) газети: “Директор школи”, “Освіта”, “Освіта України”, “Педагогічна газета”, та ін.; б) журнали: “Міжнародна освіта”, “Мистецтво та освіта”, “Обдарована дитина”, “Освіта і управління”, “Палітра педагога”, “Педагогіка і психологія”, “Педагогіка толерантності”, “Практична психологія та соціальна робота”, “Рідна школа”, “Учитель”, “Шлях освіти” та ін.; російські – а) газети: “Педагогический вестник”, “Педагогическое творчество”, “Управление школой”, “Учительская газета”, “Школьный психолог”; б) журнали: “Директор школы”, “Домашний лицей”, “Дистанционное образование”, “Лицейское и гимназическое образование”, “Народное образование”, “Образование в документах”, “Образование и рынок”, “Педагогика”, “Педагогический факультет”, “Психологическая наука и образование”, “Самообразование”, “Я – сам! Я – сама!” та ін.

Варто переглянути покажчик статей за рік, вміщений в останньому номері журналів. Потрібний матеріал можна знайти і в

різноманітних брошурах, збірниках науково–практичних конференцій та ін. Грунтовні бібліографічні відомості містяться в алфавітних і систематизованих каталогах бібліотек.

Накопичення інформації – наступний етап роботи. Опрацьовуючи книгу чи статтю, варто робити бібліографічну картку такого змісту: а) автор, назва, місце і рік видання, кількість сторінок; б) стисла анотація книги, статті; в) оцінка джерела з точки зору можливості її використання в курсовій роботі. Наприклад, картка може мати такий вигляд:

Ващенко Г. Виховний ідеал. Підручник для педагогів, виховників, молоді і батьків. – Том 1 (Третє видання). – Полтава: Полтавський вісник, 1994. – 191 с.

Навчальний посібник, в якому проаналізовано окремі аспекти розвитку української духовності від найдавніших часів до середини ХХ ст. На цій основі автор будує виховний ідеал, що відповідає психічним природним властивостям української людини; цей ідеал не дається в готовому вигляді, а мусить супроводжуватися титанічною виховною працею педагога і під впливом середовища. Г.Ващенко пропонує ті шляхи, методи і засоби, реалізація яких сприятиме формуванню ідеалу людини – українця, громадянина–патріота, життєвою метою якого буде служба Богові і Україні.

Варто звернути увагу на аналіз більшовицького, християнського, загальноєвропейського і націонал–соціалістичного ідеалу (І ч.), а також українського національного виховного ідеалу (ІІ ч.).

Такі бібліографічні картки зручно сортувати у відповідності з пунктами робочого плану, приступаючи потім до більш ґрунтового опрацювання відібраних джерел і фіксування необхідної інформації.

Робити виписки – це означає, перш за все, вміти знайти і вибрати потрібні й найважливіші теоретичні положення, статистичні дані, оригінальні філософсько–соціологічні, педагогічні та інші висловлювання.

Виписувати можна дослівно (цитатами) або у вільному викладі. Інколи значний за обсягом фрагмент записується своїми словами, а найбільш важливі, яскраві, точні положення цитуються. Але в будь–якому випадку необхідно вказувати джерело (автор, назва книги, статті тощо).

Виписки краще робити на окремих аркушах паперу, пронумерувавши їх і відмітивши поля; ці аркуші зручно зберігати в конвертах, на яких відзначається номер пункту плану Курсової роботи. В тексті виписок можна виділяти заголовки, а найважливіші поняття, означення, окремі фрагменти записів підкреслювати. Крім того, на полях листа–картки корисно робити помітки, які допоможуть краще зорієнтуватися при повторному зверненні до тексту. Загальноновизнаними є такі помітки:

! – повна згода з тим, про що йде мова в тексті;

? – незгода з автором, сумнів;

?! – здивування, подив;

NB – досить важливо;

V – важливо, варто запам'ятати;

^^^ – цікаво, може знадобитися.

Читаючи видання, треба уважно стежити за ходом авторської думки, вміти відрізнити головні положення від доказів й ілюстративного матеріалу. Часто статті з наукових збірок складні для сприйняття, тому необхідно їх читати кілька разів, намагаючись виділити головну ідею та аргументи, якими автор її доводить.

Конспектуючи матеріал, необхідно постійно пам'ятати тему курсової роботи, щоб виписувати тільки те, що має відношення до теми дослідження.

Чим ширше і різноманітніше буде коло джерел, якими студент користувався, тим вищою є теоретична та практична цінність його дослідження.

Логічна структура курсової роботи - це запорука успіху розкриття теми. Процес уточнення структури складний і може тривати протягом усієї роботи над дослідженням. Попередній план роботи варто показати науковому керівникові, оскільки може статися, що потрібно буде переписувати текст роботи.

Серйозна увага має бути приділена *дослідно-експериментальній роботі*, тобто отриманню конкретних даних про стан педагогічного процесу в певному навчальному закладі з даної теми.

Нагадаємо, що **Методи педагогічного дослідження** – це власне способи вивчення педагогічних явищ, отримання наукової інформації про них з метою визначення закономірних зв'язків, відношень і побудови наукових теорій.

Методи вивчення педагогічного досвіду – це способи дослідження реально створюваного досвіду організації навчально-виховного процесу. При вивченні педагогічного досвіду використовують такі методи, як спостереження, бесіда, інтерв'ю, анкетування, вивчення письмових, графічних і творчих робіт учнів, документації.

Спостереження – цілеспрямоване сприймання певного педагогічного явища, в процесі якого дослідник отримує конкретний практичний матеріал. Виділяють такі етапи спостереження: *визначення мети і завдань* (для чого, з якою метою ведеться спостереження); *вибір способу спостереження*, який найменше впливає на досліджуваний об'єкт і найбільш забезпечує збір необхідної інформації (як спостерігати); *вибір способів реєстрації* спостережуваного (як вести записи); *обробка й інтерпретація* отриманої інформації

Розрізняють спостереження, коли дослідник є членом тієї групи, в якій воно здійснюється, і спостереження – “з зовні”; відкрите й приховане (інкогніто); суцільне й вибіркове. Спостереження – це досить доступний метод, але він має свої недоліки: на його результати впливають особистісні властивості (мотиви, інтереси, психічні стани) дослідника.

Методи опитування – *бесіда, інтерв'ю, анкетування*. Бесіда – самостійний і додатковий метод дослідження, який використовується з метою отримання необхідної інформації або пояснення того, що не було достатньо зрозумілим під час спостереження. Бесіда проводиться за заздалегідь визначеним планом з виділенням питань, що потребують пояснення. Вона ведеться у вільній формі без запису відповідей співрозмовника. Різновидністю бесіди є інтерв'ювання, запозичене педагогікою з соціології. Під час інтерв'ю відповіді записуються відкрито.

Анкетування – метод масового збору матеріалу за допомогою анкети. Ті, кому адресовані анкети, дають письмові відповіді. Бесіду й інтерв'ю називають опитуванням “обличчя до обличчя”, анкетування – заочним опитуванням. Результативність бесіди, інтерв'ю, анкетування в значній мірі залежить від змісту й структури запитань.

План бесіди, інтерв'ю і анкети – це перелік запитань. Розробка запитань передбачає визначення характеру інформації, яку необхідно отримати, формулювання запитань, які повинні бути задані; складання першого плану запитань, його попередня перевірка шляхом пробного дослідження й виправлення, їх редагування. Цінний матеріал може дати **вивчення результатів діяльності учнів**: письмових, графічних, контрольних робіт, малюнків, креслень, зошитів з окремих дисциплін.

Вивчення шкільної документації (особових справ учнів, медичних карт, класних журналів, протоколів зборів, засідань) озброює дослідника деякими об'єктивними даними, що характеризують реально існуючу практику організації навчально-виховного процесу.

Особливу роль у педагогічних дослідженнях відіграє **експеримент** – спеціально організована перевірка того чи іншого методу, прийому роботи для виявлення його педагогічної ефективності. Педагогічний експеримент – дослідницька діяльність з метою вивчення причинно-наслідкових зв'язків у педагогічних явищах, яка передбачає дослідне моделювання педагогічного явища і умов його функціонування; активний вплив дослідника на педагогічні явища; вимірювання результатів педагогічного впливу і взаємодії. Виділяють такі етапи експерименту:

теоретичний (визначення проблеми, мети, об'єкта і предмета дослідження, його завдань і гіпотез);

методичний (розробка методики дослідження та його плану, програми, методів обробки отриманих результатів);

експеримент – проведення серії дослідів (створення експериментальних ситуацій, спостереження, управління досліdom і вимірювання реакції піддослідних);

аналітичний – кількісний і якісний аналіз, інтерпретація отриманих фактів, формулювання висновків і практичних рекомендацій.

Розрізняють експеримент *природний, натуральний* (в умовах звичного навчально-виховного процесу) і *лабораторний* – створення штучних умов для перевірки, наприклад, того чи іншого методу навчання, виховання, коли окремі учні ізолюються від решти. Здебільшого використовується природний експеримент. Він може бути довготривалим або короточасним.

Педагогічний експеримент може бути *констатуючим*, що виявляє тільки реальний стан справ і процесів, або *перетворюючим* (розвиваючим), коли здійснюється цілеспрямована його організація для визначення умов (методів, форм і змісту освіти) розвитку особистості учнів чи дитячого колективу. Труднощі експериментального методу полягають у тому, що необхідно досконало володіти технікою його проведення, тут потрібна особлива делікатність, такт, уміння встановлювати контакт з піддослідними.

Перераховані методи ще називаються *методами емпіричного пізнання* педагогічних явищ. Вони слугують засобом збору науково-педагогічних фактів, які піддаються теоретичному аналізу. Тому виділяється спеціальна група *методів теоретичного аналізу*.

Теоретичний аналіз – це виділення й аналіз окремих об'єктів, ознак, особливостей, властивостей, педагогічних явищ. Аналізуючи окремі факти, ми виявляємо в них загальне й особливе, встановлюємо загальний принцип або правило. Аналіз супроводжується синтезом, він допомагає проникнути в сутність педагогічних явищ, що вивчаються.

Індуктивні й дедуктивні методи – це логічні методи узагальнення, систематизації отриманих емпіричним шляхом даних. Індуктивний метод передбачає рух думки від частинних суджень до загального висновку, дедуктивний – від загального судження до частинного висновку.

Теоретичні методи необхідні для визначення проблем, формулювання гіпотез і для оцінки зібраних фактів. Ці методи пов'язані з вивченням літератури, праць класиків з питань людинознавства в цілому і педагогіки зокрема; художньої літератури про школу, виховання, вчителя; довідникової педагогічної літератури, підручників і методичних посібників з педагогіки і суміжних наук. Вивчення літератури дає можливість дізнатися, які факти і проблеми вже достатньо добре вивчені, з яких ведуться наукові дискусії, що вже застаріло, а які проблеми ще не розв'язані. Робота з літературою передбачає використання таких методів, як *складання бібліографії* – перелік джерел, підібраних для роботи у зв'язку з досліджуваною

проблемою; *реферування* — стислий переказ основного змісту одного чи декілька творів з загальної тематики; *конспектування* — ведення більш детальних записів, основу яких складають виділення головних ідей і положень твору; *анотація* — короткий запис загального змісту книги чи статті; *цитування* — дослівний запис виразів, фактичних чи цифрових даних, що є в літературному джерелі.

Математичні і статистичні методи в педагогіці використовуються для обробки отриманих даних методами опитування й експерименту, а також для встановлення кількісних залежностей між досліджуваними явищами. Вони допомагають оцінити результати експерименту, сприяють підвищенню надійності висновків, створюють основу для теоретичних узагальнень. Найбільш розповсюджені в педагогіці є математичні методи: **реєстрація, ранжирування, шкалування**. За допомогою статистичних методів визначаються середні величини отриманих показників: середнє арифметичне; (медіана — показник середини ряду (при наявності 12-ти учнів медіаною буде оцінка 6-го учня в списку, в якому всі учні розподілені за рангом їх оцінок); ступінь розсіювання — дисперсія, або середнє квадратичне відхилення.

Для таких підрахунків є відповідні формули, застосовуються довідники і таблиці. Результати, оброблені за допомогою названих методів, дозволяють відобразити кількісну залежність у вигляді графіків, діаграм, таблиць. В педагогічній науці існує ще багато невиявлених зв'язків і залежностей, де є можливість виявити свої наукові здібності й можливості молодим дослідникам.

В процесі підготовки Курсової роботи студент має можливість використати фрагмент експериментального дослідження, наприклад, *констатуючий експеримент*, який дає можливість з'ясувати рівень організації, змісту, методів, і засобів, ефективності й результативності здійснення педагогічної роботи у тому чи іншому навчальному закладі. Результати експерименту потрібно піддати математичній обробці.

Поряд з констатуючим експериментом можна використовувати *експериментальну ситуацію*, спеціально організовану дослідником.

Після збору літературного матеріалу і проведення дослідно-експериментальної роботи необхідно приступати до *остаточного складання тексту* Курсової роботи. Матеріал потрібно викладати за планом, чітко, логічно, послідовно, грамотно.

Готуючись до викладення тексту курсової роботи, доцільно ще раз уважно прочитати її назву, що містить проблему, яка повинна бути розкрита. Проаналізований та систематизований матеріал викладається відповідно до змісту у вигляді окремих розділів, підрозділів і параграфів. Кожний розділ висвітлює самостійне питання, а підрозділ (параграф) - окрему частину цього питання.

Тема має бути розкрита без пропуску логічних ланок, тому починаючи працювати над розділом, треба визначити його головну ідею, а також тези кожного підрозділу. Тези необхідно підтверджувати фактами, думками різних авторів, результатами анкетування та експерименту, аналізом конкретного практичного досвіду.

3. На **завершальному етапі** передбачається написання студентом вступу та висновків до дипломної роботи, курсової роботи, оформлення списку літератури й додатків, редагування тексту, його доопрацювання з урахуванням зауважень наукового керівника, підготовка роботи до захисту.

Вступ доцільно писати після того, як написана основна частина курсової роботи. У вступі обґрунтовується актуальність теми, що вивчається, її практична значущість; визначаються об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження; розглядаються методи, за допомогою яких воно проводилось; розкривається структура роботи, її основний зміст.

Частиною вступу є огляд літератури з теми дослідження, в який включають найбільш цінні, актуальні роботи. Закінчити огляд треба коротким висновком про ступінь висвітлення в літературі основних аспектів теми.

Логічним завершенням курсової роботи є висновки. Головна їх мета - підсумки проведеної роботи. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень, методичних рекомендацій. Дуже важливо, щоб вони відповідали поставленим завданням. У висновках необхідно зазначити не тільки те позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, а й недоліки та проблеми практичного характеру, а також конкретні рекомендації щодо їх усунення.

Висновки повинні логічно впливати з того, про що йшла мова в тексті Курсової роботи. Висновки повинні бути лаконічні, чіткі, конкретні, точні й повні.

Список використаної літератури відображає обсяг використаних джерел та ступінь вивченості досліджуваної теми, є візитною картою автора роботи, його професійним обличчям, свідчить про рівень володіння навичками роботи з науковою літературою. Список повинен містити бібліографічний опис джерел, використаних студентом під час роботи над темою. Укладаючи його, необхідно дотримуватися вимог державного стандарту. Кожний бібліографічний запис треба починати з нового рядка, літературу слід розташовувати в алфавітному порядку авторів та назв праць, спочатку видання українською та російською мовами, потім - іноземними. В деяких ВНЗ список нумерують згідно з порядком посилань в тексті. Бібліографічні записи в списку повинні мати порядкову нумерацію. В тексті роботи слід давати у дужках посилання на номери списку. Якщо необхідно вказати номер сторінки, її ставлять через кому після номера видання, наприклад [7, с. 93].

Завершуючи написання курсової роботи, необхідно систематизувати ілюстративний матеріал. Ілюстрації можна подавати у тексті, а якщо вони громіздкі, або стосуються теми лише побічно - оформляти у вигляді додатків. Усі додатки повинні мати порядкову нумерацію та назви, що відповідають їхньому змісту. Нумерація аркушів з додатками продовжує загальну нумерацію сторінок основного тексту роботи.

Літературне оформлення курсової роботи є важливим елементом її виконання і одним із багатьох чинників, на які зважає комісія при оцінюванні під час захисту. Передусім звертається увага на змістовний аспект викладу матеріалу (логічність і послідовність, повнота й репрезентативність, тобто широта використання наукових джерел, загальна грамотність та відповідність стандартам і прийнятим правилам), а також на текст роботи, список літератури й додатки, на зовнішнє оформлення титульного аркуша.

У курсових роботах необхідно прагнути дотримуватися прийнятої термінології, позначень, умовних скорочень і символів, не рекомендується вживати вирази-штампи, вести виклад від першої особи: “Я спостерігав”, “Я вважаю”, “Мені здається”, “На мою думку”. Слід уникати в тексті частих повторень слів чи словосполучень.

При згадуванні в тексті прізвищ (учених-дослідників, практиків) ініціали, зазвичай, ставляться перед прізвищем (В.М. Петров, а не Петров В.М., як це прийнято в списках літератури).

До формулювань заголовків розділів і підрозділів курсової роботи висуваються такі основні вимоги: стислість, чіткість і синтаксична різноманітність у побудові речень з переважанням простих; послідовне та точне відображення внутрішньої логіки змісту роботи.

Типовими **недоліками** курсових робіт є:

1) описовість, декларативність, недостатність аргументації. Так, наведені в тексті роботи висловлювання, цитати не коментуються, не пов'язуються з темою викладу. Між тим, використовуючи теоретичні положення, висловлювання, ідеї й висновки класиків тієї чи іншої сфери наукового пізнання й діяльності (у педагогіці, наприклад, Я.А.Коменського, К.Д.Ушинського, С.Ф.Русової, Г.Г.Вашенка, А.С.Макаренка, В.О.Сухомлинського та інших), необхідно показати зв'язок зосереджених у них думок з сьогоденням, з практикою освіти, навчання й виховання. Цьому можуть сприяти посилання на матеріали періодики, приклади з власного педагогічного досвіду і досвіду інших спеціалістів, власні спостереження. При утрудненні потрібно ще раз звернутися до першоджерел, щоб глибше засвоїти сутність проблеми;

2) неузгодженість понять і аргументації. Нерідко студент формулює якусь тезу класика, а аргументує фактами ніяк, або мало з нею пов'язаними;

3) надмірне цитування. Окремі студенти заповнюють сторінки Курсової роботи численними цитатами, між тим як потрібно формулювати думки власними словами, підтверджуючи їх цитатами, беручи чужі думки в лапки, вказуючи джерела і сторінки. В даному випадку цитата – опора на автора, вченого, мислителя. Зустрічаються й випадки, коли студенти без критичного осмислення переписують цілі параграфи й сторінки підручника чи якої-небудь статті, навіть не посилаючись на джерела;

4) дані експерименту часто подаються без належного аналізу і математичної обробки. Висновки – примітивні, схематичні, нелогічні, не відображають того, про що писалося у розділах Курсової роботи..

3. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота спеціаліста й магістра має бути написана українською мовою, старанно відредагована й вичитана.

Курсова робота має бути написана **В РУКОПИСНОМУ** варіанті чітко й акуратно синім, чорним або фіолетовим чорнилом на аркуші стандартного формату А4 (297 × 210 мм), залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – 20 мм.

Обсяг курсової роботи визначається у кожному ВНЗ та з кожного предмету окремо, але зазвичай він становить 25-40 сторінок.

Розділи і підрозділи прийнято нумерувати арабськими цифрами (в окремих ВНЗ розділи прийнято нумерувати латинськими цифрами). Підрозділи нумерують окремо в кожному розділі. Позначення розділів й підрозділів та їх порядкові номери пишуть в одному рядку із заголовком, причому при вирівнюванні по центру в кінці крапка не ставиться.

Усі сторінки роботи нумеруються від титульної до останньої без пропусків або літерних додатків. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, на ній цифра 1 не ставиться, другою вважається сторінка, що містить “Зміст”, на ній цифра 2 не ставиться, на наступній сторінці проставляється цифра 3 і далі згідно з порядком.

Курсова робота починається з титульного аркушу. На ньому вказуються міністерство, назва вищого навчального закладу, в якому виконувалася курсова робота, назва кафедри, на якій вона виконувалась, повна назва теми роботи, прізвище, ім'я, по батькові студента-дипломника, курс, група, факультет, де він навчається, прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь і вчене звання наукового керівника, рік і місце виконання роботи (Додаток 2).

На наступній сторінці розміщується зміст із позначенням сторінок, на яких кожний з елементів плану викладений у роботі. Всі розділи і підрозділи, що є у плані, мають бути виділені в тексті заголовками та підзаголовками.

4. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсові роботи захищаються на кафедрі. Роботи можуть бути прочитані на засіданні студентського науково-дослідного гуртка при кафедрі і вважаються попереднім слуханням. На кожну курсову роботу даються відгуки наукового керівника та рецензента з співробітників кафедри або іншої установи, на підставі яких кафедра ухвалює оцінку.

На доповідь студенту дається не більше 10-15 хв. Тому історію дослідження питання краще викласти стисло, аби стало зрозумілим, як студент уявляє собі стан даної проблеми.

Для кращого сприйняття доповіді необхідно використовувати ілюстраційний матеріал – рисунки, фото, таблиці тощо. Доповідь треба оформити у письмовому вигляді, але бажано протягом виступу більше розповідати, звертаючись до ілюстраційного матеріалу.

Після доповіді студентові задають питання члени кафедри і присутні.

Після відповідей на усі питання зачитується відгук наукового керівника та рецензія рецензента. Після цих офіційних виступів при обговоренні роботи можуть ще виступити інші присутні. На всі зауваження студент повинен дати відповідь.

Хід захисту висвітлюється у протоколі кафедри.

Оцінка виставляється на закритому засіданні кафедри і оголошується на відкритому засіданні.

Захищені і незахищені курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом 1 року.

При **оцінці** Курсової роботи враховуються:

1. Науково-теоретичний рівень змісту, глибина і повнота аналізу проблеми і викладу матеріалу.

2. Виявлення студентом умінь самостійно і творчо працювати з літературними джерелами, глибоко й всебічно аналізувати сутність даної проблеми, виділяти й аналізувати провідні концепції, грамотно викладати матеріал, робити відповідні висновки.

3. Володіння необхідною методикою науково-педагогічного дослідження, самостійний і творчий підхід до аналізу теорії і практики сучасної освіти, школи, навчання і виховання.

4. Планомірний і систематичний характер роботи студента над темою.

5. Правильність оформлення роботи і своєчасність подачі її до захисту.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ “ЗАГАЛЬНА І ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІКА”

1. Активізація навчальної діяльності студентів як проблема і завдання професійної педагогіки
2. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів у процесі вивчення.....(певної дисципліни).
3. Атестація вчителів.
4. Взаємозв'язок школи, сім'ї та громадськості у справі виховання.
5. Види, форми і методи роботи вчителя, класного керівника з батьками учнів.
6. Виховний вплив релігії і церкви у справі формування підростаючого покоління.
7. Виховний ідеал в історії педагогіки.
8. Вікові та індивідуальні особливості розвитку особистості.
9. Вплив атмосфери сімейного життя на процес і результат виховання особистості.
10. Г.Г.Вашенко про виховання українського патріотизму.
11. Гуманістична природа й творчий характер праці вчителів.
12. Гуманістична спрямованість педагогіки В.О.Сухомлинського.
13. Державний стандарт вищої освіти в Україні.
14. Державний стандарт загальної середньої освіти в Україні.
15. Дидактика як теорія навчання й освіти.
16. Дидактичні ігри.
17. Дистанційне навчання.
18. Діагностика, контроль та оцінювання результатів навчання учнів у ЗНЗ.
19. Загальна й професійна культура педагога.
20. Загальні закономірності і принципи виховання.
21. Загальні закономірності розвитку особистості.
22. Загальні засоби навчання.
23. Загальні методи і засоби виховання.
24. Загальні методи навчання.
25. Засоби навчання та їх використання у навчальному процесі.
26. Зміст загальної освіти.
27. Зміст освіти у ЗНЗ як проблема професійної педагогіки
28. Ігрові технології навчання (на прикладі конкретного навчального предмета).
29. Індивідуалізація і диференціація навчання у ЗНЗ.
30. Індивідуальний стиль діяльності педагога.
31. Класний керівник. Його роль, місце і значення у формуванні особистості.
32. Кредитно-модульна організація навчального процесу.
33. Макаренко А.С. про виховання в колективі.

34. Мета і завдання виховання в сучасній українській школі.
35. Методи контролю і самоконтролю в навчанні.
36. Методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки.
37. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності учнів (студентів).
38. Методи стимулювання навчальної діяльності студентів у процесі навчання.
39. Методи стимулювання навчальної діяльності школярів у процесі навчання.
40. Методи формування свідомості особистості, або методи переконань.
41. Методична робота в ЗНЗ.
42. Методична робота в ПТНЗ.
43. Методичні основи виховання учнівського колективу.
44. Методологічні основи педагогіки.
45. Найважливіші шляхи і засоби формування філософсько-світоглядної підготовки учнів.
46. Національне виховання як фактор цілісного формування особистості.
47. Новації в педагогіці.
48. Організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності учнів.
49. Основи сучасного сімейного виховання.
50. Особливості морального виховання учнів на сучасному етапі.
51. Особливості трудового виховання школярів в сучасних умовах.
52. Педагогічна діяльність як система.
53. Педагогічна самоосвіта й самовдосконалення вчителя вищого навчального закладу I – II рівнів акредитації.
54. Педагогічна самоосвіта й самовдосконалення педагога ЗНЗ.
55. Педагогічний всеобуч батьків, шляхи підвищення його ефективності.
56. Педагогічний процес у ЗНЗ як система.
57. Перевірка і оцінка результатів навчання.
58. Питання теорії управління сучасним ЗНЗ.
59. Принцип природовідповідності Я.А.Коменського.
60. Принципи і основні напрями національного виховання в Україні.
61. Принципи навчання.
62. Проблема виховання українського патріотизму у школярів.
63. Проблема мети і завдань виховання в сучасному ЗНЗ.
64. Проблема мети і завдань професійної освіти.
65. Проблеми української національної школи у творчій спадщині С.Ф.Русової
66. Проблемне навчання.
67. Професійна етика й педагогічний такт учителя.
68. Професійна компетентність педагога і її структура.
69. Професійно обумовлені вимоги до особистості педагога.
70. Професійно-педагогічна спрямованість і педагогічне покликання вчителя.
71. Процес навчання як цілісна система.
72. Психологічні основи діяльності учнів у процесі навчання.

73. Розвиток логічного мислення учнів на уроках.....(певного навчального предмета).
74. Розвиток логічного мислення учнів.
75. Роль і місце громадського виховання молоді у формуванні базової культури особистості.
76. Самодіяльні групи і “неформальні” об’єднання.
77. Система безперервного національного виховання.
78. Сутність естетичної культури школярів.
79. Сутність і особливості національного виховання в Україні.
80. Сутність і специфіка педагогічної діяльності.
81. Сутність, зміст, джерела, методи і засоби естетичного виховання
82. Сутність, зміст, методи і засоби екологічного виховання.
83. Сутність, зміст, методи і засоби економічного виховання.
84. Сутність, зміст, методи і засоби морального виховання.
85. Сутність, зміст, методи і засоби правового виховання.
86. Сутність, зміст, методи і засоби розумового виховання.
87. Сутність, зміст, методи і засоби трудового виховання.
88. Сутність, зміст, методи і засоби фізичного виховання.
89. Тести. Переваги та недоліки використання їх порівняно з традиційними формами контролю (на прикладі конкретного навчального предмета).
90. Узагальнення й систематизація знань учнів при вивченні певної дисципліни у ЗНЗ.
91. Український виховний ідеал.
92. Урок як основна форма організації навчання у загальноосвітніх навчальних закладах.
93. Учнівський колектив і його роль у формуванні особистості.
94. Філософські основи педагогіки.
95. Форми організації виховного процесу.
96. Форми організації навчального процесу в школі.
97. Форми організації навчання та їх розвиток у дидактиці.
98. Формування в учнів ЗНЗ пізнавального інтересу до навчання.
99. Формування наукової картини світу в учнів засобами вивчення загальноосвітніх дисциплін.
100. Формування професійних знань і умінь майбутніх студентів-аграріїв засобами інформаційних технологій.
101. Характеристика нормативних документів про школу й освіту в Україні на сучасному етапі.
102. Характеристика педагогічних цінностей.

ПРИКЛАДИ СТРУКТУРИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Тема: ДИДАКТИЧНИЙ СТИЛЬ СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА

ВСТУП

Розділ 1. ДИДАКТИКА ТА СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА

1.1. Поняття та методологічна основа дидактики

1.2. Особливості та функції педагогічного спілкування

1.3. Педагогічне спілкування як дидактичний діалог

Розділ 2. СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА ЯК ПРОВІДНА
СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

2.1. Стил спілкування викладача

2.2. Моделі спілкування та установка викладача

2.3. Спілкування викладача - особливий вид комунікативної
творчості

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: ЕКОНОМІЧНІ ІГРИ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ (коледжу, ліцею тощо)

ВСТУП

Розділ I. ЕКОНОМІЧНІ ІГРИ: СУТЬ І ПЕРЕВАГИ
ВИКОРИСТАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З (якогось конкретного
навчального предмету)

1.1. Економічні ігри і їх суть

1.2. Навчальні економічні ігри та їх класифікація

Розділ II. ДИДАКТИЧНІ ІГРИ

2.1. Використання дидактичних ігор на заняттях з (конкретного
навчального предмету)

2.2. Етапи проведення економічної гри

2.3. Ефективність ігрової форми навчання

2.4. Різноманітність форм проведення економічних ігор

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ (з конкретної навчальної дисципліни) (в коледжі, ліцеї тощо)

ВСТУП

Розділ 1 ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

- 1.1. Інноваційні технології навчання та їх особливості
- 1.2. Впровадження комп'ютерних технологій, як інноваційних форм в педагогічний процес вищих навчальних закладів I – II рівнів акредитації

- 1.3. Комп'ютери у школі та здоров'я студентів

Розділ 2 КОМП'ЮТЕРНА ПІДТРИМКА ЗАНЯТЬ З (конкретної навчальної дисципліни, в конкретному типі навчального закладу)

- 2.1. Комп'ютерна підтримка рівня знань студентів
- 2.2. Застосування комп'ютерних технологій для навчання (конкретної навчальної дисципліни)

- 2.3. Організація експериментального дослідження: “Засвоєння вивченого матеріалу з (конкретної навчальної дисципліни) в навчальному закладі I – II рівнів акредитації з використанням контролюючих комп'ютерних програм”

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: ПРИЙОМИ РОЗВИВАЮЧОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ (з конкретної навчальної дисципліни) У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ I – II РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ

ВСТУП

Розділ 1. ОГЛЯД ОСВІТНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ РОЗВИВАЮЧОГО НАВЧАННЯ

- 1.1. Система розвиваючого навчання Л.Занкова
- 1.2. Система розвиваючого навчання Д.Б. Ельконіна – В.В. Давидова
- 1.3. Технологія розвитку критичного мислення студентів

- 1.4. Технології проблемного навчання

Розділ 2. ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЙ РОЗВИВАЮЧОГО НАВЧАННЯ І ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ (з конкретної навчальної дисципліни)

- 2.1. Прийоми (якогось відомого педагогі на заняттях з конкретної дисципліни) в системі розвиваючого навчання Л.Занкова.

- 2.2. Прийоми (якогось відомого педагогі на заняттях з конкретної дисципліни) в системі розвиваючого навчання Ельконіна-Давидова.

2.3. Прийоми й елементи критичного мислення, які використовуються на заняттях (з конкретної дисципліни) у ВНЗ I – II рівнів акредитації

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: ПРОГРАМОВАНЕ НАВЧАННЯ

ВСТУП

Розділ 1. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОГРАМОВАНОГО НАВЧАННЯ

1.1. Генеза програмованого навчання

1.2. Рання історія програмованого навчання

1.3. Програмоване (автоматизоване) навчання як галузь практики

1.4. Психологічна оцінка проектів автоматизації навчання

1.5. Оцінка порівняльної ефективності автоматизованого й традиційного навчання

1.6. Оцінка принципів організації сукупності даних для комп'ютерних автоматизованих систем

1.7. Вимоги до організації діалогу

1.8. Оцінка використання нових можливостей діяльності педагога в умовах комп'ютерного навчання

Розділ 2. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМОВАНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ I – II РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ

2.1. Поєднання програмованого навчання з використанням комп'ютера зі змістом, формами і методами навчання

2.2. Приклад використання методу лінійного програмування

2.3. Умови використання розгалуженого програмування (метод Краудера), а також методу адаптивного програмованого навчання

2.4. Приклад програмного навчального комплексу для вищих навчальних закладів I – II рівнів акредитації курсу “Геодезія”

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ - КЛАСИФІКАЦІЯ СТИЛІВ КЕРІВНИЦТВА

ВСТУП

Розділ 1. ПОНЯТТЯ КЕРІВНИЦТВА, ВЛАДИ ТА ЛІДЕРСТВА

1.1. Природа та визначення керівництва і лідерства

1.2. Форми влади та впливу

Розділ 2. СТИЛІ КЕРІВНИЦТВА

2.1. Авторитарний та демократичний стилі

2.2. Ліберальний стиль

Розділ 3. ТЕОРІЯ І СИСТЕМИ КЕРІВНИЦТВА

3.1. Теорія Мак-Грегора

3.2. Лайкертові системи керівництва, що зосереджене на роботі і на людині

3.3. “Решітка менеджменту“ Блейка та Мутона

3.4. Ситуаційні підходи до ефективного керівництва

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І – II рівнів АКРЕДИТАЦІЇ

ВСТУП

Розділ 1. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ

1.1. Поняття творчості та творчих здібностей

1.2. Підходи до визначення складових творчих здібностей особистості

Розділ 2. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ

2.1. Виховання творчих здібностей особистості в сім'ї.

2.2. Методи розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання.

2.3. Особливості виховання творчих здібностей студентів у позааудиторний час.

ВИСНОВКИ

СЛОВНИК ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра педагогіки

ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ

КУРСОВА РОБОТА
студента 1301 групи,
спеціальності
“Професійне навчання”
Котченка Степана Васильовича
Науковий керівник
Зайченко Іван Васильович,
доктор педагогічних наук,
професор

Київ 2014

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ ДЖЕРЕЛ У СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ

Характеристи ка джерела	Приклад оформлення
Книги: один автор	Данильченко, Т.В. Психологія статі [Текст]/ Данильченко Т.В. - Ніжин : Вид-во "Аспект-Поліграф", 2006. – 208 с.
два автори	Молдован, В. Юридична клініка [Текст]: навч. посіб./ Молдован В., Кацавець Р. – К.: Центр учбов. літ-ри, 2007. – 224 с.
три автори	Волошук, Г.О. Фінансові фонди соціального спрямування в Україні : бюджетні, страхові, пенсійні [Текст] : навч. посіб./ Волошук Г.О., Пасічник Ю.В., Прямухіна Н.В. – К.: Центр навч. літ-ри, 2004. – 184 с.
чотири автори	Маркетинг [Текст] : посібник, практикум і навчально-методичний комплекс по маркетингу/ Р.Б. Ноздрьова, Г.Д. Крилова, М.І. Соколова, В.Ю. Гречков. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 568 с.
п'ять та більше авторів	Правознавство [Текст]: підручник/ А.Л. Берлач, С.С. Бичкова, Д.О. Карпенко, А.М. Колодій, А.Ю. Олійник, В.І. Осадчий. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців "Правова гідність", 2008. – 792 с.
без автора	Конституція України [Текст]: [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996]. – К.: Знання, 1996. – 56 с.
Багатотомні видання	Історія держави і права України [Текст] : у 2 т. Т.2./ За ред. В.Я. Тація, А.Й. Рогожина, В.Д. Гончаренка. – К. : Ін Юре, 2003. – 580 с.
Перекладні видання	Філософія права [Текст]/ за ред. Джоела Фейнберга, Джулса Коулмена ; перек. з англ. Тарашук. – К. : Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2007. – 1256 с.
Стандарти	Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : (ГОСТ 7.1-2003, ІДТ) ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Введ. 2007-07-01 – Київ : Держспожив стандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).
Збірники наукових праць	Актуальні проблеми фінансів і банківської справи [Текст] : зб. наук, статей. Вип. 7/ Міністерство економіки України. – К.: Знання, 2004. – 351 с.
Словники	Словник законодавчих і нормативних термінів [Текст] : термінологічний словник/ уклад. М.І. Іншин, І.М. Шопіна, Г.О. Якимов. – К. : Всеукраїнська асоціація видавців "Правова єдність", 2008. – 487 с.
Депоновані наукові праці	Соціологічне дослідження малих груп населення [Текст]/ В.І. Іванов [та ін.] ; М-во освіти і науки України. – Х., 2002. –110

	с.– Бібліогр.: с. 108-109. – Деп. у ВІНТІ 13.06.02 №145432.
Складові частини:	Веснін, В.Р. Конфлікти в системі управління персоналом [Текст]/ В.Р. Веснін // Практичний менеджмент персоналу. – Л., 1998. – С. 395–414.
Книги збірника журналу	Базилінська, О.Я. Перспективи розвитку економіки України в контексті євроінтеграції [Текст]/ Базилінська О.Я. // Глобалізація та проблеми економічного розвитку країн у сучасних умовах : збірник матеріалів круглого столу. – Чернігів : Видавництво ЧДПСТП, 2008. – С. 21–25. Мілані, В.С. До питання про об'єкт договору про надання послуг [Текст]/ В.С. Мілаш // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 4. – С. 72–77.
Матеріали конференцій, з'їздів	Держава загального добробуту: проблеми і перспективи [Текст] : збірник матеріалів вузівської науково-практичної конференції/ Чернігівський державний інститут права, соціальних технологій та праці ; за ред. канд. пед. наук Зайченко Н.І. – Чернігів : Видавництво ЧДПСТП, 2008. – 68 с.
Дисертації	Вишняков, І.В. Моделі і методи оцінки комерційних банків в умовах нестабільності [Текст] : дис. канд. екон. наук: 08.00.13 : захищена 12.02.02 : утв. 24.06.02/ Вишняков Ілля Володимирович. – К., 2002. –234 с.
Автореферат и дисертацій	Прядко, Н.А. Людина у контексті релігійно-філософської рефлексії І. Гізеля [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. філос. наук : спец. 09.00.05/ Прядко Наталія Анатоліївна ; Київський університет ім. Т.Г. Шевченка. – Київ, 2005. – 18 с.
Звіт про науково-дослідну діяльність	Стан і перспективи розвитку статистики друку України [Текст] : звіт про НДД : 06-02/ Кн. палата України ; кер. А.А. Джиго ; викон. В.П. Смирнова [та ін.]. – М., 2000. – 250 с. – Бібліогр.: с. 248–250. – Інв. №756600
Каталоги	Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. – [Суми : Унів. кн., 2003]. – 11 с. : іл.
Промислові каталоги	Оснащення класних кімнат загальноосвітніх шкіл [Текст] : каталог/ М-во освіти і науки України. – К., 2002. – 235 с. ; 21 див. – В тексті привед. найменування і адреси виготовників. – 600 экз.
Серійні та інші ресурси, що продовжують ся: газета, журнал, бюлетень	Діалог регіон : Бізнес. Економіка. Політика. Новини. Факти. Коментарі [Текст] : щотиж. інформ.-аналіт. газ./ засновник: Інформ. агентство "Служба новин". 2002 – К.: Інформагенство, 2002. – 16 п. л. Соціологія: теорія, методи, маркетинг [Текст] : науково-теоретичний часопис/ Ін-т соціології НАН України. – 1997, липень.К. : ВІПОЛ, – ISSN 1563–3713 Товарів знаки, знаки обслуговування місць походження товарів [Текст] : офіц. бюлетень Укр. агентства по пат. і тов. знакам. – К. – 2 рази на місяць. – вид. з 1994. –30 прим. Громов, В. Україна та Європа [Текст]/ В. Громов // Вісті. – 1999. – 2 березня. – С. 2.

Статті з газети	
Атласи	Атлас світу : [Політичний] [Карти]/ укл. і підгот. до вид. ПКО “Картографія” в 2000 р. ; гол. ред. Н.Н. Полунікіна; відп. ред. Н.В. Смурова ; комп’ютер, картографія : Н.М. Тат’ян, Т.В. Деліцина ; оформл. худож. А.Л. Чирікова. – К. : АКТАР : Онікс, 2001. – 1 атл. (448 с.) : кол., карти, табл., текст, іл., указ. 19x13 см. – В-2647. – ISSN 5-85120-055-3 (в пер.). – 3000 прим.
Законодавчі та нормативні документи	Кримінально-процесуальний кодекс України [Текст] : станом на 1 груд. 2005 р./ Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань). Медична статистика [Текст] : зб. нормат. док./ упоряд. та голов. ред. В.М. Заболотько ; М-во охорони здоров’я України, Голов. упр. охорони здоров’я та мед. забезп. м. Києва, Київ, міськ. наук, інформ.-аналіт. центр мед. статистики. – К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. – 459 с. : табл. – (Нормативні директивні правові документи).
Бібліографічні покажчики	Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997–2005 роки [Текст]/ М-во внутр. справ України, Львів, держ. ун-т внутр. справ ; [уклад. Кириць Б.О., Потлянь О.С.]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11с. – (Серія : Бібліографічні довідники ; вип. 2).
електронні ресурси	Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р./ Держ. ком. статистики України ; ред. О.Г. Осауленко. – К. : CD-вид-во “Інфодиск”, 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Всеукр. перепис населення, 2001). – Систем. вимоги : Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрану.
Картографічні видання	Політична карта Європи [Карти] : політ. устрій на 1 січ. 2001 р./ укл. і підгот. до вид. ПКО “Картографія” в 2001 р. ; гол. ред. Н.Н. Полункіна ; ред. О.І. Іванцова, Н.Р. Монахова ; кер. проекту М.Ю. Орлов. – 1 : 25 000 000 ; полікон. пр-ція ЦНДІГАК. – М. : ПКО “Картографія”, 2001. – 1 к. (2 л.) : кол. ; 98x71 см. – 250 прим. Європа. Держави Європи [Карты] : [фізична карта]/ укл. і підгот. до друку ПКО “Картографія” в 1985 р. ; ст. ред. Л.Н. Колосова ; ред. Н.А. Дубовий. – Випр. у 2000 р. – 1 : 5000 000, 50 км в 1 см ; пр-ція норм. кон. равнопр. – К. : Укркартографія, 2000. – 1 к. : кол., табл. ; 106x89 см. – 3000 прим.

ЛІТЕРАТУРА

I. Державні документи про освіту й школу в Україні

1. Декларація про державний суверенітет України. – К., 1991.
2. Акт проголошення незалежності України // Радянська Україна. – 1991. – 31 серпня.
3. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. – К.: “Україна”, 1996. – 56 с.
4. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті // Педагогічна газета. – 2002. – № 7 (85), липень.
5. Закон України “Про освіту” // В кн.: Виховна робота в закладах освіти України. Випуск II. Збірник нормативних документів та методичних рекомендацій. – К.: ІЗМН, 1998. – С. 43–75.
6. Державна національна програма “Освіта”. Україна XXI століття. – К., 1994. – 62 с
7. Концепція національного виховання // Освіта. – 1994. – 26 жовтня.
8. Закон України “Про загальну середню освіту” // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 28 від 16 липня 1999 р. – С. 547–562.
9. Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки Про мови в Українській РСР // Літературна Україна. – 1989. – № 45 від 12 листопада.
10. Закон України “Про вищу освіту”. Прийнятий Верховною Радою України 17.01.2002 р. // Освіта. – 2002. – № 12 – 13
11. Закон України “Про вищу освіту” Від 01.07.2014 року № 1556-VII // [Електронний ресурс] : [Режим доступу] – <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>.
12. Концепція середньої загальноосвітньої школи України // Початкова школа. – 1990. – №11. – С. 35–38.
13. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) // Педагогічна газета. – 2002. – № 1 (91), січень.
14. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти // Освіта України. – № 40. – 5 жовтня 2000 р.
15. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – [Режим доступу] : guonkh.gov.ua/content/documents/16/1517/Attaches/4455.pdf.

II. Підручники і посібники з Загальної і професійної педагогіки

16. Бордовская Н.В., Реан А.А. Педагогика. Учебник для вузов. – СПб: Издательство “Питер”, 2000. – 304 с.
17. Вишневський О.І., Кобрій О.М., Чепіль М.М. Теоретичні основи

педагогіки: Курс лекцій / За ред. О.Вишневецького. – Дрогобич: Відродження, 2001. – 268 с.

18. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 576 с.

19. Галузінський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: Теорія та історія: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 1995. – 237 с.

20. Зайченко І.В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид. / І.В.Зайченко. – К., «Освіта України», «КНТ» 2008. – 528 с.

21. Ильина Т.А. Педагогика: Курс лекций: Учебное пособие для студентов пед. ин-тов. – М.: Просвещение, 1984. – 496 с.

22. Лихачев Б.Т. Педагогика. Курс лекций: Учеб. пособие для студентов пед. учебн. заведений и слушателей ИПК и ФПК. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Юрайт, 1999. – 523 с.

23. Лозова В.І., Москаленко П.Г., Троцько Г.В. Педагогіка. Навчально-методичний посібник. – К., 1993.

24. Педагогіка / За ред. А.М. Алексюка. – К., 1985. – 295 с.

25. Педагогика: Учебное пособие для студентов пед. ин-тов / Ю.К. Бабанский, В.А. Сластенин, Н.А. Сорокин и др.; Под ред. Ю.К. Бабанского. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: Просвещение, 1988. – 479 с.

26. Педагогика: Учебное пособие для студентов педагогических вузов и педагогических колледжей: 2-е изд. / Под ред. П.И. Пидкасистого. – М., 1996. – 603 с.

27. Педагогика: Учебное пособие для студентов педагогических учебных заведений / В.А. Сластенин, И.Ф. Исаев, А.И. Мищенко, Е.Н. Шиянов. – М.: Школа-Пресс, 1998. – 512 с.

28. Педагогіка / За ред. дійсного члена АПН СРСР М.Д. Ярмаченка. – К.: “Вища школа”, 1986. – 544 с.

29. Подласый И.П. Педагогика: Учебник для студентов высших педагогических учебных заведений. – М.: Просвещение, Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1996. – 432 с.

30. Подласый И.П. Педагогика. Новый курс: Учебник для студ. пед. вузов: В 2 кн. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – Кн. 1: Общие основы. Процесс обучения. – 576 с.: ил. Кн. 2: Процесс воспитания. – 256 с.: ил.

31. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів педагогічних факультетів. – К.: Абрис, 1997. – 416 с. / Трансформація гуманітарної освіти в Україні.

32. Харламов И.Ф. Педагогика: Учеб. пособие: 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Юристъ., 1997. – 512 с.

33. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 554 с. (Альма-матер).

34. Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навч.-метод. посібник. –

К.: Вища шк., 2002. – 215 с.; іл.

III. Додаткова література

35. Актуальные вопросы формирования интереса в обучении / Под ред. Г. А. Щукиной – М.: Просвещение, 1984.
36. Алексюк А.М. Загальні методи навчання. – К., 1981.
37. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К.: Либідь, 1998.
38. Амонашвили Ш.А. Личностно-гуманная основа педагогического процесса. – Минск, 1990.
39. Амонашвили Ш.А. Психологические основы педагогики сотрудничества. – К., 1991
40. Амонашвили Ш.А. Размышления о гуманной педагогике. – М., 1996.
41. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. – ЛГУ, 1968.
42. Аниловски К. Учителя и инновации. Книга для учителя. – М., 1991.
43. Бабанский Ю.К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе. – М.: Просвещение, 1985. – 208 с.
44. Баженов В. Воспитание педагогически запущенных подростков. – К., 1986.
45. Байярд Р., Байярд Дж. Ваш беспокойный подросток: Практическое руководство для отчаявшихся родителей / Пер. с англ. А.Б.Орлова. – М., 1991.
46. Барко В.І., Тютюнников А.М. Як визначити творчі здібності дитини? – К., 1991.
47. Березняк Е.С. Руководство современной школой. – М., 1983. – 208 с.
48. Бернс Р. Развитие я - концепции и воспитание / Пер. с англ. – М., 1986.
49. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. – М., 1989.
50. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання. – К., 1998.
51. Бойко А.М. Оновлена парадигма виховання: шляхи реалізації (Підготовка вчителя до формування виховуючих відносин з учнями): Навчально-методичний посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – 232 с.
52. Бондар В. Теорія і технологія управління процесом навчання у школі. – К., 2000. – 192 с.
53. Боришевський М. Моральна саморегуляція поведінки особистості: понятійний апарат. – К., 1993.
54. Боссарт А. Парадоксы возраста или воспитания: Книга для учителя. – М., 1991.
55. Брокгауз Ф.А., Ефрон И.Ф. Энциклопедический словарь: В 82 т. – СПб., 1897.

56. Бютнерк К. Жить с агрессивными детьми. – М., 1991.
57. Вайнтриб, Марк Абрамович. Интегроване розвивальне навчання у професійній школі / М. А. Вайнтраб. – К.: Ключко Т., 2009. – 179 с.: іл., табл.
58. Вайсбург А.А. Организация профессиональной работы школы, ПТУ, предприятия: Пособие для учителя школы, ПТУ, предприятия: Пособие для учителя / Под ред. М.И.Махмутова. – М., 1986. – 127 с.
59. Васильев Ю.В. Педагогическое управление в школе: методология, теория, практика. – М., 1990.
60. Васильев Ю.К. Экономическое образование и воспитание учащихся. – М.: Педагогика, 1983. — 96 с.
61. Ващенко Г. Виховання волі і характеру. Підручник для педагогів. – К., 1999. – 385 с.
62. Ващенко Г. Виховний ідеал: Підручник для педагогів, виховників, молоді і батьків. – Полтава: Ред. газ. "Полтавський вісник", 1994. – 192 с.
63. Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – Видання перше. – Київ, Українська Видавнича Спілка, 1997. – 441 с.
64. Введение в специальность: Учебное пособие для студентов педагогических институтов / Л.И.Рувинский, В.А.Кан-Калик, Д.М.Гришин и др. – М.: Просвещение, 1988. – 208 с.
65. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. – К.: Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2002. – 1440 с.
66. Венгер Л.О., Мухина В.С. Взаимосвязь убеждения и внушения в педагогическом процессе. – М., 1988.
67. Вихователю про психологію та педагогіку сексуального розвитку дітей / За ред. Т.В.Говорун. – К.:ІЗМН, 1996.
68. Виховна робота в закладах освіти України. Випуск II. Збірник нормативних документів та методичних рекомендацій. – К.: ІЗМН, 1998. – 355 с.
69. Вишневський О.І. На шляху до рідної школи. – Львів, 1991.
70. Вишневський О.І. Сучасне українське виховання. – Львів, 1996. – 238 с.
71. Вопросы школоведения / Под ред. М.И.Кондакова, П.В.Зимины, – 2-е изд. – М., 1982.
72. Вульфов Б.З., Семенов В.Д. Школа и социальная среда: Взаимодействие. – М.: Знание, 1981. – 94 с.
73. Выбор методов обучения в средней школе / Под ред. Ю.К.Бабанского. – М.: Педагогика, 1981. – 176 с.
74. Гавэр Ж. Искусство стать и быть человеком: Книга для учителя. – М., 1994.
75. Гессен С.И. Основы педагогики. Введение в прикладную философию. – М., 1995.

76. Гинецинский В.И. Основы теоретической педагогики. – СПб., 1992.
77. Глассер У. Школа без неудачников / Пер. с англ. Общ. ред. и перевод В.Я.Пилипковского. – М., 1991.
78. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997.
79. Гончаренко С.У., Ляшенко О.І., Мальований Ю.І., Савченко О.Я. Державний стандарт загальної середньої освіти в Україні. – К.: Генеза, 1997.
80. Гончаренко С.У., Мальований Ю.І. Гуманітаризація загальної середньої школи. – К., 1994. – 34 с.
81. Гончаров, Станіслав Михайлович. Дидактичні основи кредитно-модульної системи організації навчального процесу / Нац. ун-т водного госп-ва та природокористування. – Рівне, 2006. – 191 с.: табл.
82. Гончаров, Станіслав Михайлович. Інтерактивні технології навчання в кредитно-модульній системі організації навчального процесу / Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне, 2006. – 172 с.: іл., табл. – (Бібліотечка викладача).
83. Гончаров, Станіслав Михайлович. Методи та технології навчання в кредитно-трансферній системі організації навчального процесу : навч.-метод. посіб. / С. М. Гончаров, В. А. Гурин; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне: НУВГП, 2010. – 449 с.: іл., табл. – (European credit transfer system).
84. Гончаров, Станіслав Михайлович. Науково-методичне забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу / Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. – Рівне, 2005. – 266 с.: іл., табл.
85. Гончарова Т.И., Гончаров И.Ф. Когда учитель — воспитатель душ: Книга для учителя. – М., 1991.
86. Граженев Г. Воспитание педагогически запущенных подростков. – К., 1986.
87. Грані творчості: Кн. для вчителя / Упоряд. В.Ф.Паламарчук. — К.: Рад. шк., 1990. — 205 с.
88. Гуманізація та гуманітаризація професійної освіти / Ін-т систем. досліджень освіти України та ін.; [Редкол.: Зязюн І.А. та ін.] – К., 1996. – 160с.
89. Гуревич Р.С. Теоретичні та методичні основи організації навчання у професійно-технічних закладах / АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти; За ред. С.У.Гончаренка. – К.: Вища шк., 1998. – 229 с.: іл.
90. Гурлева Т. Дівчина – підліток: проблеми віку і профілактика важковихованості: Метод. посібник. – К., 1997.

91. Гурски С. Внимание родители: наркомания / Пер. с польского. – М., 1989.
92. Гюйом. Воспитание и наследственность: Социологическое исследование / Пер. Н.Нахамкина, СПб., 1899.
93. Давыдов В.В. Виды обобщения в обучении. – М., 1985.
94. Державні стандарти професійної освіти: теорія і методика. / [С.У.Гончаренко, Н.Г.Ничкало, В.Л.Петренко та ін.]; За ред. Н.Г.Ничкало; АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти, Технол. ун-т Поділля. – Хмельницький, 2002. – 334 с.
95. Дидактика современной школы / Под ред. В.А.Онищука. – К., 1987. – 250 с.
96. Дидактика средней школы: Некоторые проблемы современной дидактики. Учебн. пособие для слушателей ФПК, директоров общеобразовательных школ и в качестве учебного пособия по спецкурсу для студентов педагогических институтов / Под ред. М.Н. Скаткина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Просвещение, 1982. – 319 с.
97. Добрович А.Б., Кравец В.П. Беседы о половом воспитании. – М.: Знание, 1982.
98. Довідник класного керівника: Збірник документів / Ред. кол. П.М.Щербаков (голова) та ін. – К., 1996. – 238 с.
99. Дьяченко В.К. Организационная структура учебного процесса и ее развитие. – М.: Педагогика, 1989. – 160 с.
100. Евдокимов В.И. Повышение эффективности обучения средствами наглядности. – Харьков, 1989.
101. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя. – М., 1989.
102. Еремин В. Улица – подросток – воспитатель. – М., 1991.
103. Естетичне виховання: Довідник / В.І.Мазепа (кер. авт. колективу), А.В.Азархін, В.С.Горський та ін.; Упоряд. Н.О.Яранцева. – К.: Політвидав. України, 1988. – 214 с.
104. Жарова Л.В. Руководство учением. Историко-дидактический аспект. – Л., 1987.
105. Загвязинский В.Н. Методология и методика дидактического исследования. — М., 1982.
106. Загвязинский В.Н. Педагогическое творчество учителя. – М., 1985.
107. Загрекова, Лилия Васильевна. Теория и технология обучения : [Учеб. пособие для студентов вузов] / Л.В.Загрекова, В.В.Николина. – М.: Высш. шк., 2004. – 156, [1] с.: табл.
108. Зайцева З. Школа та важковиховувані підлітки: Книга для вчителя. – К., 1991.
109. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання. Курс лекцій. Навч. посібник для студентів спеціальностей “Педагогіка вищої школи” та “Професійне навчання”. – К.: НУБіП України, 2014. – 512 с.

110. Зайченко І.В. Університетська освіта: Навчальний посібник. - Чернівці, 2009. – 200 с.
111. Занков Л.В. Наглядность и активизация учащихся в обучении. – М., 1961.
112. Захаров Н.Н. Профессиональная ориентация школьников: Учебное пособие для студентов – слушателей факультета общественных профессий. – М.: Просвещение, 1988. – 272 с.
113. Захарова Л. Дитя в очереди за ласкою. – М., 1991.
114. Захлебный А.Н. Школа и проблемы охраны природы. М., 1981.
115. Захлебный А.Н., Суравегина И.Т. Экономическое образование школьников во внеклассной работе. – М., 1984.
116. Зинченко С. Трудные дети. – К., 1988.
117. Зязюн И.А. Эстетический опыт личности. – К., 1976.
118. Зязюн І. Педагогіка добра: ідеали і реалії. – К.: МАУП. 2000. – 312 с.
119. Иванов И.П. Воспитовать коллективистов: Из опыта работы школ Ленинграда и Ленинградской обл. – М.: Педагогика, 1982. – 80 с
120. Иванов И.П. Энциклопедия коллективных творческих дел. – М.: Педагогика, 1985.
121. Иванов К.А. Все начинается с учителя: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов / Сост. хрестоматийного сборника К.А.Иванов; Под ред. З.И.Равкина. – М., 1983. – 175 с.
122. Ильин Е.Н. Искусство общения. – М., 1988.
123. Ингенкамп К. Педагогическая диагностика: Пер. с нем. – М.: Педагогика, 1991. – 240 с.
124. Искусство стать и быть человеком. Колледж Юнивер: Книга для учителя / Под ред. Ж.И.Гавера. – М., 1994.
125. Ігнатенко П.Р. та ін. Виховання громадянина. Психолого-педагогічний і народознавчий аспект: Навчально-методичний посібник. – К., 1997. – 252 с.
126. Каган В. Неконтактный ребенок. – Л., 1989.
127. Как построить свое “Я”. – М., 1991.
128. Камю А. Творчество и свобода / Пер. с франц. – М., 1990.
129. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении. – М., 1987.
130. Кан-Калик В.А., Никандров Н.Д. Педагогическое творчество. – М. 1990.
131. Караковский В.А. Чтобы воспитание было успешным. – М.: Знание, 1979. – 95 с.
132. Караковский В.Д. Стать человеком. Общечеловеческие ценности – основа целостного учебно-воспитательного процесса. – М., 1993.
133. Карнеги Д. Как выработать учеренность в себе и влиять на людей, выступая публично. – М., 1989.

134. Карнеги Д. Как завоевать друзей и оказывать влияние на людей. – М., 1989.
135. Карнеги Д. Как перестать беспокоиться и начать жить. – К., 1992.
136. Карцов Н. Капризы и раздражительность детей. – СПб., 1899.
137. Касьяненко М.Д. Педагогіка співробітництва. – К.: Вища школа, 1993.
138. Кашлев, Сергей Семенович. Интерактивные методы обучения педагогике : [Учеб. пособие для слушателей системы повышения квалификации и переподгот. кадров обр-ния] – Минск., 2004. – 175 с.
139. Кащенко В. Педагогическая коррекция. Исправление недостатков характера у детей и подростков: Книга для учителя. – М., 1992.
140. Кобзарь Б.С., Тайчинов М.Г. Личность и ее становление / Предисловие С.Я.Батышева. – К.: Молодь, 1990. – 166 с.
141. Коваленко, Олена Едуардівна. Методика професійного навчання : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. – Ч. 1. – Х.: Вид-во НУА, 2010. – с.: табл.
142. Коваленко, Олена Едуардівна. Методика професійного навчання : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. – Ч. 2. – Х.: Вид-во НУА, 2010. – 254 с.: табл.
143. Ковальчук, Василь Іванович. Інноваційні підходи до організації навчального процесу / Василь Ковальчук. – 2-е вид., переробл. та допов. – К.: Шк. світ, 2011. – 126, с.
144. Колесов Д. Не допуститъ беды: О сущности и профилактике наркомании и токсикомании. – М., 1988.
145. Коломинский Я. Психология детского коллектива. Система личных взаимоотношений. – 2-е изд., доп. и перераб. – Минск, 1984.
146. Коменский Я.А. Избранные педагогические сочинения [Текст]: В 2-х т. Т. 1. – М.: Педагогика, 1982. – 656 с. – (Пед. б-ка). Т. 2. – М.: Педагогика, 1982. – 576 с. – (Пед. б-ка).
147. Кон И. Открытие Я. – М., 1978.
148. Кон И. Психология ранней юности. – М., 1989.
149. Кон И. Психология старшеклассника. – М., 1982.
150. Кон И. Социология личности. – М., 1967.
151. Кон Н. В поисках себя: личность и ее самопознание. - М., 1984.
152. Кононко Е. Чтобы личность состоялась. – К., 1991.
153. Королев В. Психологические отклонения у подростков-правонарушителей. – М., 1992.
154. Коротов В.М. Воспитывающее обучение. – М., 1980. – 192 с.
155. Коротов В.М. Общая методика учебно-воспитательного процесса. – М., 1983.
156. Коротов В.М. Самоуправление школьников. – 3-е изд. доп. и перераб. – М.: Просвещение, 1981. – 208 с.
157. Коротяев Б.И. Учение – процесс творческий. – М., 1989.

158. Корчак Я. Как любить ребенка: Кн. о воспитании. – М., 1990.
159. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. – К., 1989.
160. Костюк Г.С. Рушійні сили розвитку і виховання. – К., 1989.
161. Кочетов А., Верцинская Н. Работа с трудными детьми: Кн. для учителя. – М., 1986.
162. Кочетов А.И. Педагогические основы самовоспитания. – М.: Педагогика, 1971.
163. Кочубей Б., Новикова Е. Эмоциональная устойчивость школьника. – М., 1988.
164. Крикунов А.С. Социально-психологические основы работы классного руководителя. – М.: Просвещение, 1989.
165. Кроник А., Кроник Е. В главных ролях: Вы, Мы, Он, Ты, Я. Психология значимых отношений. – М., 1980.
166. Крылов Н.Б. Формирование культуры будущего специалиста. – М., 1990.
167. Кудрявцев В.Т. Проблемное обучение: истоки, сущность, перспективы. – М.: Знание, 1991.
168. Кузь В.Г. та ін. Основи національного виховання. - Умань, 1993.
169. Кузьмина Н.В. Способности, одаренность, талант учителя. – Л., 1995.
170. Куписевич Ч. Основы общей дидактики. – М., 1986.
171. Кьеркегор С. Страх и трепет / Пер. с датского. – М., 1993.
172. Ле Шан Э. Когда ваш ребенок сводит вас с ума / Пер. с англ. – М., 1990.
173. Леви В. Искусство быть другим. – М., 1986.
174. Леви В. Искусство быть собой – М., 1977.
175. Левин Б., Левин М. Наркомания и наркоманы: Кн. для учителя. – М., 1991.
176. Левина М.М. Технологии профессионального педагогического образования : [Учеб.-метод. пособие для студентов высш. пед. учеб. заведений] / Междунар. акад. наук пед. образования. – М.: АCADEMIA, 2001. – 270, [1] с. – (Высшее образование).
177. Леві В.Л. Нестандартна дитина. – К., 1992.
178. Легенский Г.И. Цель и способы воспитания. – М., 1990. - 136 с.
179. Леднев В.С. Содержание общего среднего образования: Проблемы структуры. – М.: Педагогика, 1980. – 264 с.
180. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М., 1975.
181. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения. – М.: Педагогика, 1981. – 186 с.
182. Лиханов А. Драматическая педагогика. Очерки конфликтных ситуаций. – 3-е изд. доп. – М., 1990.

183. Лихачев Б.Т. Воспитательные аспекты обучения: Уч. пособ. по спецкурсу для пединститут. – М.: Просвещение, 1982. – 191 с.
184. Лихачев Б.Т. Теория эстетического воспитания школьников. Уч. пособие по спецкурсу для студентов пединститут. – М.: Просвещение, 1985. – 175 с.
185. Лігоцький А.О. Стратегія розвитку професійної освіти в Україні : Навч.-метод. посібник. / Нац. акад. внутріш. справ України. – К., 1997. – 48 с.: табл.
186. Лозова В.І., Троцько Г.В. Питання теорії виховання. – Харків, 1995.
187. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання. – Харків, 1997.
188. Львова Ю.Л. Педагогические этюды. – М., 1990.
189. Львова Ю.Л. Творческая лаборатория учителя. – 3-е изд. перераб. И доп. – М., 1992.
190. Макаренко А. С. Педагогические сочинения: В 8-и т. – Т. 1–8. – М.: Педагогика, 1983–1986.
191. Макаренко А.С. Книга для родителей. – К., 1987. – 384 с.
192. Маркова А.К. Формирование мотивации учения в школьном возрасте. – М.: Просвещение, 1983. – 96 с.
193. Мартинюк І.В. Національне виховання: теорія і методологія: Методичний посібник. – К.: ІСДО, 1995. – 160 с.
194. Маслов В.І. Теоретичні основи педагогічного менеджменту. – К., 1997.
195. Матюшкин А.М. Проблемные ситуации в мышлении и обучении. – М., 1981.
196. Махмутов М. И. Проблемное обучение (основные вопросы теории). – М.: Педагогика, 1975.
197. Махмутов М.И. Организация проблемного обучения в школе. Книга для учителей. – М.: Просвещение, 1997. – 240 с.
198. Махмутов М.И. Современный урок. – 2-е изд. – М.: Педагогика, 1985. – 192 с.
199. Медведева И., Шишкова Т. Книга для трудных родителей. – М., 1994.
200. Медведчук В. Сучасна українська національна ідея і питання державотворення: Монографія. – К., 1997. – 175 с.
201. Мельник, Сергій Вікторович. Освітньо-професійні стандарти у контексті реформування системи підготовки кадрів. – Луганськ: Віртуальна реальність, 2008. – 277 с.: табл., іл.
202. Мельніченко, Валерій Володимирович. Організаційно-педагогічні умови управління професійно-технічним навчальним закладом сільськогосподарського профілю – Миколаїв: Вид-во ПСІ КСУ: ІЛОН, 2004. – 306 с.: іл., табл.

203. Методи та принципи дистанційного навчання : Матеріали семінару, провед. Радою міжнар. наук. досліджень та обмінів (IREX) для випускників акад. прогр. бміну Інформ. агентства США (USIA), 27 лют. 1999 р. / USIA / IREX. – К., 1999. – 11, [1] с.
204. Методика воспитательной работы. – М.: Просвещение, 1989.
205. Методы педагогических исследований / Под ред. А.И.Пискунова и др. – М., 1979.
206. Миллер А. Противоправное поведение несовершеннолетних. Генезис и ранняя профилактика. – К., 1985.
207. Модульна система професійного навчання: концепція, методика, особливості впровадження. : Навч. метод. посібник для працівників системи проф.-техн. освіти та служби зайнятості. / [В.С.Плохій, А.В.Казановський]; Проект Прогр. Розвитку ООН та Міжнар. Орг. Пр. “Впровадження гнучких прогр. проф. навчання для безробітних”, Держ. центр зайнятості України. – К., 2000. – 223, [20] с.: іл., табл.
208. Модульно-рейтингова система : Заг. положення та метод. рек.: Для викл. вищ. навч. закл. / Сум. держ. пед. ун-т ім. А.С.Макаренка; [Уклад. Л.В.Пшенична] – Суми, 2004. – 41, [1] с.: табл.
209. Мороз О.Г., Сластьонін В.О. та ін. Підготовка майбутнього вчителя: зміст та організація. – К., 1997.
210. Мудрик А.В. Учитель: мастерство и вдохновение. – М., 1989.
211. Мухина С.А. Нетрадиционные педагогические технологии в обучении : [Учеб. пособие для студентов сред. проф. заведений] / С.А.Мухина, А.А.Соловьева. – Ростов н / Д: Феникс, 2004. – 379 с.: ил., табл. – (Среднее профессиональное образование).
212. Нагаєв, Віктор Михайлович. Дидактичні основи формування творчої особистості аграрного менеджера в умовах Болонського процесу / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х., 2006. – 527 с.: іл., табл.
213. Натанзон Э. Трудный школьник и педагогический коллектив: Пособие для учителя. – М., 1984.
214. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи. / АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти; За ред. І.А.Зязюна. – К., 2000. – 636 с.
215. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. : [У 2 ч.]: Зб. наук. пр. / АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти; За ред. І.А.Зязюна, Н.Г.Ничкало. – К., 2001.
216. Нисимчук А.С. Экономическое воспитание учащихся сельской общеобразовательной школы: Пособие для учащихся.– К., 1988. - 144 с.
217. Ніколенко Д.Ф. Психологія особистості вчителя. – К., 1972.
218. Нові підходи у навчанні : Навч.-метод. посіб. / [О.І.Щербак, О.О.Зайцева, Б.Страер та ін.; За ред. О.І.Щербак]; Укр. аналіт. центр. проф. освіти «Нац. Обсерваторія» – К.: Наук. світ, 2003. – 96 с.

219. Новое педагогическое мышление / Под ред. А.В.Петровского. – М., 1989.
220. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования : [Учеб. пособие для студентов пед. вузов и системы повышения квалификации пед. кадров] / [Полат Е.С., Бухаркина М.Ю., Моисеева М.В., Петров А.Е.]; Под ред. Е.С.Полат. – М.: АCADEMIA, 2001. – 270, [1] с.: табл. – (Высшее образование).
221. Одаренные дети / Пер. с англ. Общ. ред. Г.В.Бурменской. – М., 1991.
222. Озерский Н. Трудновоспитуемые дети. – Л., 1932.
223. Оконь В. Введение в общую дидактику. – М., 1990.
224. Онищук В.А. Урок в современной школе. – М., 1981.
225. Онищук В.А. Урок в современной школе: Пособие для учителя. – 2-е изд. перераб. – М.: Просвещение, 1986. – 158 с.
226. Онищук В.О. Активізація навчання старшокласників. – К., Рад. школа, 1978.
227. Онищук В.О. Типи, структура і методика уроку в школі. – К., 1973.
228. Оржеховська В.М. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх. – К., 1996.
229. Орлов А.А. Управление учебно-воспитательной работой в школе. – М., 1990.
230. Освітні технології : Навч.-метод. посіб. / [О.М.Пехота, А.З.Кіктенко, О.М.Любарська та ін.]; За ред. О.М.Пехоти. – К.: А.С.К., 2004. – 255 с.: іл.
231. Основи національного виховання: Концептуальні положення / За заг. Ред. В.Г.Кузя, Ю.Д.Руденка, З.О.Сергійчук. – К., 1993. – Ч. 1. – 152 с.
232. Основы педагогического мастерства / Под ред. И.А.Зязюна. – М., 1989.
233. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах / [В. П. Андрущенко та ін.]; за заг. ред. В. П. Андрущенко, В. І. Лугового; АПН України, Ін-т вищ. освіти. – К.: Пед. думка, 2008. – 254 с.
234. П'ятакова, Галина Павлівна. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі : Навч.-метод. посіб. для студ. та магістрантів вищ. шк. / Г.П.П'ятакова, Н.М.Заячківська; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. – Львів, 2003. – 55 с.: табл. – (Навчально-методичні матеріали; Вип. 4).
235. П'ятакова, Галина Павлівна. Технологія інтерактивного навчання у вищій школі : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. шк. / П'ятакова Г. П.; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – 119 с.: іл.,
236. Паламарчук В.Ф. Школа учит мыслить. – М., 1987.

237. Педагогика профессионального образования : [Учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по спец. 033400] / [Е.П.Белозерцев, А.Д.Гонеев, А.Г.Пашков и др.]; Под общ. ред. В.А.Сластёнина; Междунар. акад. наук пед. образования. – М.: Academia, 2004. – 366 с.
238. Педагогическая энциклопедия. – М.: Советская энциклопедия. – Т. 1 – 4. – 1964–1968.
239. Педагогический поиск / Сост. И.Н.Баженова. – 2-е изд. – М., 1988.
240. Педагогическое мастерство и педагогические технологии : [Учеб. пособие для студентов высш. пед. учеб. заведений] / [Авт.-сост.: Гребенкина Л.К. и др.] – М.: Пед. о-во России, 2000. – 248, [1] с.: ил., табл. – (Профессиональная культура педагога).
241. Педагогічна майстерність у закладах професійної освіти / [Н.Г.Ничкало, І.А.Зязюн, М.П.Лещенко та ін.]; АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти. – К., 2003. – 244, [1] с.: іл., табл., портр. Присвяч. 10-річчю Ін-ту педагогіки і психології проф. освіти АПН України. – Авт. зазнач. на звороті тит. арк. – Бібліогр.: с. 243-244 і в підрядк. прим.
242. Педагогічний словник / За реакцією дійсного члена АПН України Ярмаченка М.Д. – К.: Педагогічна думка, 2001. – 516 с.
243. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті / [Сисоева С.О., Алексюк А.М., Воловик П.М. та ін.; Передм.: Зязюн І.А.]; За ред. С.О.Сисоевої; АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти. – К., 2001. – 50, [2] с.: іл.
244. Педагогічні технології: теорія та практика. / [Вовк К.О., Герасименко М.О., Гриньова М.В. та ін.]; За ред. М.В.Гриньової; Полтав. держ. пед. ун-т ім. В.Г.Короленка. – Полтава, 2006. – 229 с.: іл., табл.
245. Петров, Эдуард Георгиевич. Современные технологии обучения в высшей школе : учеб. пособие: кн. для молодых преподавателей и аспирантов. / Э.Г.Петров, Л.Н.Радванская, Н.В.Шаронова. – Х.: Колегіум, 2007. – 174 с.: табл.
246. Писаренко В.И., Писаренко И.Л. Педагогическая этика. Изд. 3-е, перераб. и доп. – Мн.: Нар. асвета, 1977.
247. Підласий І.П. Практична педагогіка, або Три технології : Інтерактив. підруч. для педагогів ринкової системи освіти. – К.: Вид. дім «Слово», 2004. – 615 с.: іл., табл.
248. Підласий І.П. Як підготувати ефективний урок. – К., 1989.
249. Погребняк Є. Виховання “важких” підлітків: Спільна робота школи і наставників з важковиховуваними учнями. – К., 1989.
250. Помиткін Е.О. Духовний розвиток учнів у системі шкільної освіти. – К., 1996.
251. Поташник М.М., Вульффов Б.З. Педагогические ситуации. – М., 1983.

252. Прихожан А., Толстых Н. Дети без семьи. – М., 1990.
253. Прокопенко, Іван Федорович. Педагогічні технології : Навч. посіб. / І.Ф.Прокопенко, В.І.Євдокимов; АПН України. Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. – Х.: Колегіум, 2005. – 223 с.: іл., табл.
254. Професійна освіта : Словник: Навч. посіб. для учнів і пед. працівників проф.-техн. навч. акл. / АПН України. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти; [Уклад.: С.У.Гончаренко та ін.]; За ред. Н.Г.Ничкало. – К.: Вища шк., 2000. – 380, [1] с.
255. Професійна освіта України за роки незалежності (1991-2003 рр.) : Наук.-допом. бібліогр. покажч. / [Упоряд.: Пономаренко Л.О. та ін.; Ред. Бабиш С.К.]; АПН України. Держ.-пед. б-ка України ім. В.О.Сухомлинського. Ін-т педагогіки і психології проф. освіти. – К., 2004. – 268 с.
256. Професійна освіта: ціннісні орієнтири сучасності. : зб. наук. пр. / за заг. ред. І. А. Зязюна; М-во освіти і науки України, АПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – К.; Х.: НТУ «ХП», 2009. – 471 с.: іл., табл., [1] арк. портр. Присвяч. 70-річчю від дня народж. акад. Н. Г. Ничкало. – Бібліогр. наприкінці ст. та у підрядк. прим.
257. Професійна педагогіка : навч.-метод. посібник для самоств. роботи для студ. освіт.-кваліфікац. рівня «бакалавр» відділення психол.-пед. підготовки. / УКООПСІЛКА, Львів. комерц. акад.; [уклад. Лисак В. М., Устинова О. Д.] – Львів: Вид-во Львів. комерц. акад., 2006. – 67, [1] с.
258. Профессиональная деятельность молодого учителя: Социально-педагогический аспект / Под ред. С.Г.Вершловского, Л.Н.Лесохиной. – М., 1982. – 144 с.
259. Профессиональная культура учителя / Под ред. В.А.Сластенина. – М., 1993.
260. Профессиональная ориентация учащихся: Уч. пособ. для студентов пединститутов по спец. № 2120., Общетехн. дисциплины и труд / А.Д.Сазонов, В.Д. Симоненко, В.С.Аванесов, Б.И.Бухалов; Под ред. А.Д.Сазонова. – М.: Просвещение, 1988. – 223 с.
261. Психологический аспект профилактики алкоголизма и наркомании подростков: Метод. пособие. – К., 1995.
262. Психологічні аспекти гуманізації освіти / За ред. Г.О.Балла. – К., 1996.
263. Психолого-педагогічні проблеми професійної освіти : Наук.-метод. зб. / Ін-т систем. досліджень освіти та ін.; [Редкол.: І.А.Зязюн (голова) та ін.] – К., 1994. – 382 с.
264. Радкевич, Валентина Олександрівна. Теоретичні і методичні засади професійного навчання у закладах профтехосвіти художнього профілю / Валентина Радкевич; за ред. Неллі Ничкало; АПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – К.: УкрІНТЕІ, 2010. – 423 с.: іл.

265. Реабілітаційна педагогіка на рубежі ХХІ століття: Наук.-метод. зб. у 2-х ч. / Ред. рада: В.М.Доній (голова), Г.М.Несен (заст. голови), І.Г.Єрмаков (науковий редактор) та ін. — К., 1998. — Ч. 1. — 320 с.; Ч. 2. — 520 с
266. Ремшмидт Х. Подростковый и юношеский возраст: проблемы становления личности / Пер. с нем. — М., 1994.
267. Рувинский Л.И. Теория самовоспитания. — М., 1973.
268. Руденко Ю.Д. Формування в учнів науково-матеріалістичного світогляду. — К., 1977.
269. Рыбакова М. Конфликт и взаимодействие в педагогическом процессе: Книга для учителя. — М., 1991.
270. Самалин Н. Вашим детям нужна не только любовь / Пер. с англ. А.Левшина. — К., 1995.
271. Селевко, Герман Константинович. Альтернативные педагогические технологии — М.: НИИ шк. технологий, 2005. — 219 с.: ил., табл. — (Энциклопедия образовательных технологий).
272. Селевко, Герман Константинович. Педагогические технологии на основе дидактического и методического усовершенствования УВП — М.: НИИ шк. технологий, 2005. — 284 с.: ил., табл. — (Энциклопедия образовательных технологий).
273. Селевко, Герман Константинович. Педагогические технологии на основе активизации, интенсификации и эффективного управления УВП — М.: НИИ школьных технологий, 2005. — 284 с.: ил., табл. — (Энциклопедия образовательных технологий).
274. Селевко, Герман Константинович. Традиционная педагогическая технология и ее гуманистическая модернизация — М.: НИИ шк. технологий, 2005. — 142, [1] с.: ил., табл. — (Энциклопедия образовательных технологий).
275. Сибирская М.П. Педагогические технологии профессиональной подготовки : Учеб. пособие. / Центр. ин-т повышения квалификации руководящих работников и специалистов проф. образования М-ва образования РФ; [Науч. ред. Н.М.Остриков] — Спб.: Б. и., 1995. — 79 с.: табл.
276. Симонов В.П. Диагностика личности и профессионального мастерства преподавателя. — М., 1995.
277. Сеница И.Е. Педагогический такт и мастерство учителя: Пер. с укр. — М., 1983. — 248 с.
278. Синявський, Віталій Васильович. Профорієнтаційна робота в закладах профтехосвіти : метод. рек. / В. В. Синявський, В. П. Зінченко, А. В. Зінченко; М-во освіти і науки України, Глух. нац. пед. ун-т ім. О. Довженка. — Глухів: РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2010. — 63 с.: ил., табл.
279. Сисоева, Світлана Олександрівна. Проблеми неперервної професійної освіти: тезаурус наукового дослідження. / Світлана Сисоева, Ірина Соколова; М-во освіти і науки України, Нац. АПН

України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих, Маріуп. держ. гуманіт. ун-т. – К.: ЕКМО, 2010. – 361 с. – (Наукова школа з проблем творчості і технологій у неперервній професійній освіті: НШ). Бібліогр.: с. 348-352. – Показч.: с. 353-361.

280. Сисоєва, Світлана. Інтерактивні технології навчання дорослих : навч.-метод. посіб. для викладачів системит формальної, неформальної та інформальної освіти дорослих. / Світлана Сисоєва; НАПН України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – К.: ЕКМО, 2011. – 320 с.: іл., табл.

281. Система эстетического воспитания школьников / Б.Т. Лихачев и др. — М.: Педагогика, 1983. – 264 с.

282. Сікорський, Петро Іванович. Кредитно-модульна технологія навчання : Навч. посіб. / За заг. ред. З.І.Тимошенко; Європ. ун-т. – К., 2006. – 126 с.: табл.

283. Січкарук, Олена. Інтерактивні методи навчання у вищій школі : навч.-метод. посіб. / Ун-т економіки та права «КРОК» – К.: Таксон, 2006. – 87 с. – (Вища освіта в сучасному світі).

284. Скаткин М.Н. Проблемы современной дидактики. – 2-е изд. – М.: Педагогика, 1984. – 96 с.

285. Скаткин М.Н. Школа и всестороннее развитие детей: Кн. для учителей и воспитателей. – М.: Просвещение, 1980. – 144 с.

286. Скаткин М.Н., Костяшкин Э.Г. Трудовое воспитание и профориентация школьников. – М.: Просвещение, 1984. – 192 с.

287. Скаткин М.Н., Краевский В.В. Содержание общего среднего образования. Проблемы и перспективы. – М., 1981.

288. Скибицкий Э.Г., Толстова И.Э., В.Г.Шефель. Методика профессионального обучения. – Новосибирск: НГАУ, 2008. – 166 с.

289. Сквивджені діти: Аналіз проблеми / За ред. В.Г.Панка. – К., 1997.

290. Слово про вчителя / Упор. і авт. Вступ. Ст. О.Т.Губко. – 2-е вид., перероб. і доп. – К., 1985 – 254 с.

291. Смірнов, В'ячеслав Миколайович. Методика професійного навчання : [Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. зі спец. 7.010104 усіх форм навчання] / В.М.Смірнов, І.М.Мороз; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – К., 2007. – 102 с.: табл.

292. Снайдер Д. Курс виживання для подростков / Пер. с англ. – М., 1995.

293. Современные образовательные технологии : [учеб. пособие для студентов, магистрантов, аспирантов, докторантов, шк. педагогов и вузов. преподавателей] / [Н. В. Бордовская и др.]; под ред. Н. В. Бордовской. – 2-е изд., стер. – М.: КНОРУС, 2011. – 431 с.

294. Соловейчик С.Л. Вечная радость. – М., 1986.

295. Сохань Л. Талисман души: Размышления о тайнствах души и превратностях человеческой жизни. – К., 1996.

296. Стандартизація в галузі професійної освіти і навчання : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, Ін-т проф.-техн. освіти, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського; [уклад. І. М. Савченко; наук. ред. і авт. вступ. ст. Радкевич] – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 111 с.
297. Стельмахович М.Г. Народна педагогіка. – К., 1985.
298. Стельмахович М.Г. Теорія і практика українського національного виховання: Посібник для вчителів поч. класів та студ. пед. фак. – Івано-Франківськ, 1996. – 180 с.
299. Стельмахович М.Г. Українська народна педагогіка. – К., 1997.
300. Стельмахович М.Г. Українська родинна педагогіка. Навчальний посібник. – К., 1996.
301. Стельмахович М.Г. Українське родинознавство. – Івано-Франківськ, 1994. – 56 с.
302. Степанов В. Индивидуальный подход к трудным школьникам. Учеб. пособ. – Изд. 2-е. – М., 1995.
303. Страчар Э. Система и методы руководства учебным процессом (пер. с чешского). – К.: Рад. школа, 1982. – 295 с.
304. Стрезикозин В.П. Урок в сельской малокомплектной школе. – М.: Педагогика, 1972. – 231 с.
305. Ступарик Б.М. Національна школа: витоки, становлення. – К.: ІЗМН, 1998. – 336 с.
306. Сухомлинская О.В. Учитель в современном мире и его роль в демократизации образования. – К., 1990. – 82 с.
307. Сухомлинский В.А. Хрестоматия по этике / Предисл. О.В.Сухомлинской. – М.: Педагогика, 1990. – 303 с.
308. Сухомлинська О.В. Сучасні цінності у вихованні: проблеми, перспективи // Шлях освіти. — 1996. — № 1. — С. 24-27.
309. Сухомлинський В.О. Вибрані твори. В 5-ти т. Т. 1 – 5. – К., Рад. школа, 1976–1977.
310. Сучасні освітні технології навчання у вищій школі: теорія і практика. : наук. зб. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка; [редкол.: О. М. Завальнюк (голова) та ін.] – Кам'янець-Подільський: Акіома, 2008. – 379, [1] с.: іл., табл.
311. Сучасні освітні технології у вищій школі : матеріали міжнар. наук.-метод. конф., 1-2 листоп. 2007 р., м. Київ: тези доп.: [у 2 ч.] / М-во освіти і науки України, Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2007
312. Сучасні педагогічні технології у вищій освіті : зб. матеріалів І міжвуз. наук.-пед. конф., 06 квіт. 2007 р. / М-во освіти і науки України, Асоц. навч. закл. України приват. форми власності, Західнодонбас. ін-т економіки і упр.; [редкол.: Козлакова Г.А.] – Павлоград; Д.: ІМА-прес, 2007. – 109 с.: іл., табл.
313. Теоретические основы содержания общего среднего образования / Под ред. В.В.Краевского и И.Я.Лернера. – М., 1983.

314. Теоретичні засади виховання національної самосвідомості / За ред. Д.О.Тхоржевського. – К.: ІЗМН, 1998. – 150 с.
315. Унт Инге. Индивидуализация и дифференциация обучения. — М., 1990.
316. Федорчук Е.І. Сучасні педагогічні технології : Навч.-метод. посіб. / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2006. – 211 с.: іл.
317. Форми навчання в школі: Кн. для вчителя / Ю.І.Мальований, В.Є.Римаренко, Л.П.Вороніна та інші; За ред. Ю.І. Мальованого. – К.: Освітга, 1992. – 160 с.
318. Франкл В. Человек в поисках смысла. – М., 1990.
319. Фромм Э. Человек для себя. – Минск, 1992.
320. Функції і структура методів навчання / В.О.Онищук, Л.П.Тимчишин, І.Т.Федоренко та ін.; За ред. В.О.Онищука. – К., 1979. – 159 с.
321. Фурман А.В. Проблемні ситуації в навчанні. – К., 1991.
322. Харченко, Сергій Якович. Соціально-педагогічні технології : [Навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / С.Я.Харченко, Н.П.Краснова, Л.П.Харченко; АПН України. Н.-д. центр пробл. соц. педагогіки та соц. роботи, Луган. нац. пед. ун-ту ім. Т.Шевченка. – Луганськ: Альма-матер, 2005. – 551 с.: табл.
323. Хеккаузен Г. Мотивация и деятельность. – Т. 1, 2. – М., 1980.
324. Хозяинов Г.И. Педагогическое мастерство преподавателя. – М., 1988.
325. Хрыков Е.Н. Теоретические основы внутришкольного управления. – Луганск: Альма матер, 1999. – 118 с.
326. Хукин Н. Воспитание выдержки у подростков. – М., 1995.
327. Хуторской, А. В. Практикум по дидактике и современным методикам обучения – СПб. и др.: ПИТЕР, 2004. – 540 с.: табл.
328. Цінності освіти і виховання: Наук.-метод. зб. / За заг. Ред. О.В.Сухомлинської. – К., 1997. – 224 с.
329. Чередниченко В. Трудные дети и трудные взрослые: Кн. для учителя. – М., 1991.
330. Чернышенко И.Д. Трудовое воспитание школьников. – М.: Просвещение, 1981. – 191 с.
331. Шакуров Р.Х. Творческий рост педагога – М., 1995.
332. Шамова Т.Н. Активизация учения школьников. – М., – 202 с.
333. Шевченко С.Д. Школьный урок: как научить каждого. – М., 1991.
334. Щербакова К.Й. Вступ до спеціальності. Навчальний посібник. – К.: Вища школа, 1990. – 166 с.
335. Щукина Г.И. Активизация познавательной деятельности учащихся в учебном процессе: Уч. пособ. для студентов пединститутов. – М.: Просвещение, 1979. – 160 с.

336. Шуркова, Надежда Егоровна. Педагогическая технология : [Учеб. пособие для студентов вузов обучающихся по спец. 050711 (031300), 050701 (033400)] / [Ред. Е.А.Андрюкова] – 2-е изд., доп. – М.: Пед. о-во России, 2005. – 255, [1] с.: ил. – (Образование XXI века).
337. Эверт Н.А., Сосновский А.И., Кулиев С.Н. Критерии оценки деятельности учителя. – М., 1991.
338. Экман П. Почему дети лгут. – М., 1993.
339. Экологические проблемы в современной идеологической борьбе. – К., 1984.
340. Экологическое воспитание детей и подростков. – М., 1985.
341. Экологическое и эстетическое воспитание школьников / И.Д.Зверев и др. – М.: Педагогика, 1984. – 135 с.
342. Энциклопедия образовательных технологий : [В 2 т.] – М.: НИИ шк. технологий, 2006. – (Энциклопедия образовательных технологий). – (Народное образование). Т. 1: – 2006. – 816 с.: ил., табл. – Библиогр. в конце глав. – Указ.: с. 776-807. – ISBN 5-87953-211-9.
343. Энциклопедия образовательных технологий : [В 2 т.] – М.: НИИ шк. технологий, 2006. – (Энциклопедия образовательных технологий). – (Народное образование). Т. 2: – 2006. – 815 с.: ил., табл. – Библиогр. в конце глав. – Указ.: с. 768-803.
344. Эрганова Н.Е. Методика профессионального обучения. – М. 2007.
345. Эриксон Э. Детство и общество / Пер. с англ. – 2-е изд. – СПб., 1996.
346. Эриксон Э. Идентичность: Юность и кризис / Пер. с англ. – М., 1996.
347. Юнг К. Конфликты детской души / Пер. с нем. – М., 1995.
348. Юнг К. Проблемы души нашего времени. – М., 1994.
349. Якиманская И.С. Развивающее обучение. – М.: Педагогика, 1979. – 144 с.
350. Якобсон П. Почему надо воспитывать чувства детей. – М., 1964.
351. Яковлев Н.М., Сохор А.М. Методика и техника урока в школе: В помощь начинающему учителю. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Просвещение, 1985. – 208 с.
352. Яценко Т.С. Активная социально-психологическая подготовка учителя к общению с учащимися. – К., 1993.

Навчально-методичне видання

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Природничо-гуманітарного навчально-наукового інституту Національного університету біоресурсів і природокористування України 20 лютого 2014 року (Протокол № 6).

Загальна і професійна педагогіка. Методичні матеріали до написання курсової роботи / Упоряд. проф. І.В.Зайченко. – К.: НУБіП України, 2014. – 48 с.

У посібнику розкриваються вимоги до написання курсової роботи з “Загальної і професійної педагогіки”, подані теми для написання курсової роботи та література.

Методичні матеріали розраховані для студентів напряму підготовки 0101 “Педагогічна освіта” спеціальності 7.01010401 “Професійна освіта” (освітньо-кваліфікаційний рівень “Спеціаліст”).

Посібник буде корисним і студентам інших гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів

Формат 60×90/16. Наклад 100 прим. Ум. друк. арк.